

ФЛАШ ЕВРОБАРОМЕТЪР 561

**Обществено мнение
относно
предизвикателствата
пред градовете и
инвестициите в
градовете**

Доклад за ЕВРОБАРОМЕТЪР

МАРТ – АПРИЛ 2025 г.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Проучване, проведено от Ipsos European Public Affairs по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“

Проучване, координирано от Европейската комисия, Генерална дирекция за комуникация (отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“ на Генерална дирекция за комуникация)

Настоящият документ не представлява гледната точка на Европейската комисия. Тълкуванията и мненията, съдържащи се в него, са само тези на авторите.

Наименование на проекта	Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно предизвикателствата пред градовете и инвестициите в градовете
	Докладване
	BG BG BG BG BG BG
Номер на каталога	KN-01-25-047-EN-N
ISBN	978-92-68-28516-9
	doi:10.2776/1770413

© Европейски съюз,
2025 г.

<https://europa.eu/eurobarometer>

Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Europe-Democracy-Esperanto](https://europa.eu/eurobarometer)

Целта на този „временен“ документ е да се даде възможност на повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документите, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци).

Ако няма преводи, гражданите се изключват от дебата.

Този документ „Eurobarometer“ съществува само на английски език в pdf-файл. От първоначалния файл създадохме odt-файл, подготвен от софтуера Libre Office, за машинен превод на други езици. Резултатите вече са достъпни на всички официални езици.

Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само законовите и подзаконовите актове, но и важната информация, необходима за съвместно вземане на информирани решения.

За да обсъдим нашето общо бъдеще заедно и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Контакто \(europokune.eu\)](https://europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Съдържание

Въведение.....	5
Основни констатации.....	7
Местни предизвикателства в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони.....	7
Приоритетни области за инвестиции.....	7
Предизвикателства, свързани с изменението на климата и околната среда.....	9
Сътрудничество между градските и селските райони.....	9
Участие в процеса на вземане на решения на местно равнище.....	9
Подкрепа за пригодността за живот на градовете.....	10
1. Местни предизвикателства в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони.....	11
1.1. Най-неотложни проблеми.....	11
1.2. Аспекти, които се нуждаят от най-голямо подобряване.....	17
2. Приоритетни области за инвестиции.....	24
2.1. Действия за подобряване на достъпността на жилищата.....	24
2.2. Укрепване на местната икономика и пазара на труда.....	31
2.3. Действия за засилване на социалното приобщаване.....	39
2.4. Инвестиции за подобряване на мобилността.....	46
3. Предизвикателства, свързани с изменението на климата и околната среда.....	53
4. Сътрудничество между градските и селските райони.....	60
5. Участие в процеса на вземане на решения на местно равнище.....	68
5.1. Възприятия за вземане на решения на местно равнище.....	68
5.2. Начини за участие в процеса на вземане на решения на местно равнище.....	74
6. Подкрепа за пригодността за живот на градовете.....	81
6.1. Последни промени в условията на живот.....	81
6.2. Осведоменост за подкрепата на ЕС за подобряване на условията на живот в градовете.....	84
Технически спецификации.....	87
Коментари.....	89
Както обикновено (дори повече от обикновено), разликите между държавите са по-големи, отколкото между социалните групи.....	89
Приоритетите за подобряване на живота на хората се различават в отделните държави.....	91
Въпросник.....	93

Въведение

Днес 75 % от хората в Европейския съюз (ЕС) живеят в градове и градски райони. Очаква се той да нарасне до 78 % до 2050 г. Градовете са икономическите двигатели на ЕС. Те допринасят за значителен дял от БВП и заетостта. Поради това градовете са от основно значение за екологичния, цифровия и демографския преход, който ЕС трябва да постигне по справедлив и честен начин. Градовете предлагат възможности за хората — по отношение на достъпа до образование, здравеопазване и други основни услуги, ползването на култура и високо качество на живот.

Градовете обаче са изправени и пред концентрация на предизвикателства, произтичащи от високата гъстота на населението, нарастващата липса на достъпни и качествени жилища, социалната сегрегация, зоните на бедност, последиците от кризата в областта на климата и биологичното разнообразие и др. Тъй като предизвикателствата продължават да съществуват, ЕС инвестира в своите градове и градски райони.

Степента на урбанизация (DEGURBA) е класификация, която показва характера на даден район. Той класифицира територията на дадена държава в градския и селския континуум. DEGURBA съчетава размера на населението и праговете за гъстота на населението, за да създаде три отделни класа:

■ градове

■ градове и предградия

■ селски райони¹

От името на Европейската комисия, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, Ipsos European Public Affairs интервюира представителни извадки от

граждани на ЕС (на възраст 15 и повече години) в градове и предградия, както и в селските райони във всяка от 27-те държави — членки на ЕС.² Между 26 март и 8 април 2025 г. бяха проведени 31 855 интервюта чрез компютърно подпомогнато уеб интервю (CAWI), като бяха използвани онлайн панелите на Ipsos и тяхната партньорска мрежа.

1 За повече информация вж.: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/information-data>

2 В Кипър, Люксембург и Малта извадките обхващат само градове и предградия и градове.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Бележки

- Резултатите от изследването подлежат на допустими отклонения при вземането на проби, което означава, че не всички очевидни разлики между държавите и социално-демографските групи могат да бъдат статистически значими. По този начин в текста се подчертават само разлики, които са статистически значими (при гаранционна вероятност от 5 %) — т.е. когато може да бъде разумно сигурно, че е малко вероятно те да са възникнали случайно.
- Данните от проучването се претеглят спрямо маргиналната възраст по разпределения на населението по пол, като се използва претегляне след стратификацията. Средните резултати за ЕС-27 се претеглят в зависимост от броя на населението над 15 години, живеещо в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони във всяка от 27-те държави членки.
- Процентите на отговорите надвишават 100 %, ако въпросът позволява на респондентите да изберат няколко отговора.
- В настоящия доклад държавите се обозначават с официалното им съкращение, както е посочено по-долу.

Сортиране на диаграмите в този доклад

(Общи) резултати за ЕС

- Графиците, представящи резултатите средно за целия ЕС, са подредени в низходящ ред въз основа на дела на респондентите в целия ЕС, които избират отговор (множество въпроси за отговор), или на дела на респондентите в целия

ЕС, които избират анализирания отговор (за въпросите в координатната мрежа въз основа на редица твърдения).

Графики, съсредоточени върху градовете (и градовете спрямо градовете, предградията и селските райони)

- За множество въпроси с отговори диаграмите в настоящия доклад са подредени в низходящ ред въз основа на дела на респондентите в градовете, които избират всеки от отговорите. Ако два отговора са избрани от равен дял от респондентите в градовете, сортирането се основава на средните дялове за градовете, по-малките градове и предградията и селските райони.
- За въпроси с един отговор в мрежов формат (въз основа на редица твърдения) сортирането на твърденията се основава на дела на респондентите в градовете, които избират анализирания отговор (напр. „непосредствен и неотложен проблем“). Ако анализираният дял е един и същ за две твърдения, при сортирането първо се взема предвид дали анализираният дял е сборът от два отговора (напр. „напълно съгласен“ и „донякъде съгласен“) — в този случай твърдението с най-голям дял от най-крайния отговор (напр. „напълно съгласен“) ще бъде класирано на първо място. Ако се анализира само един отговор и този отговор е избран за две или повече изявления от равен дял от респондентите в градовете, сортирането на изявленията отново се основава на средните дялове за градовете, по-малките градове и предградията и селските райони.

BE	Белгия	FR	Франция	NL	Нидерландия
BG	България	HR	Хърватия	AT	Австрия
CZ	Чехия	IT	Италия	Полша	Полша
DK	Дания	CY	Република Кипър*	PT	Португалия
Германия	Германия	LV	Латвия	RO	Румъния
EE	Естония	LT	Литва	SI	Словения
Ирландия	Ирландия	Люксембург	Люксембург	SK	Словакия
EL	Гърция	HU	Унгария	FI	Финландия
ES	Испания	MT	Малта	SE	Швеция

Кипър като цяло е една от 27-те държави-членки на ЕС. От практически съображения интервютата се провеждат само в частта от страната, контролирана от правителството на Република Кипър.

Основни констатации

Местни предизвикателства в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони

Най-неотложни проблеми

■ Липсата на жилища на достъпни цени е най-неотложният въпрос за респондентите, живеещи в градовете, като 51 % считат, че това е непосредствен и спешен проблем. Една трета от респондентите (33 %) съобщават, че безработицата или липсата на възможности за работа е неотложен проблем в техния град; подобни данни се наблюдават и за липсата на качествени обществени услуги (32 %) и бедността или бездомността (32 %).

■ Респондентите, живеещи в градове и по-малки градове и предградия, определят различните проблеми като най-неотложни. Например, въпреки че липсата на жилища на достъпни цени е най-големият проблем както в градовете, така и в по-малките градове и предградията, има значителна разлика във възприятието: 51 % от жителите на градовете го считат за неотложен проблем в сравнение с 37 % от живеещите в предградията и градовете. В селските райони 28 % от респондентите отговарят, че липсата на жилища на достъпни цени е непосредствен и неотложен проблем, докато по-голям дял (36 %) се притесняват от липсата на качествени обществени услуги.

Аспекти, които се нуждаят от най-голямо подобрене

■ Двата аспекта, които най-много се нуждаят от подобрене за респондентите, живеещи в градовете, са качеството на обществените услуги (избрани с 42 %) и сигурността и безопасността на обществените пространства (36 %). Те са последвани от наличието на достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт и икономическо

развитие и възможности за бизнес, като всеки от тях е посочен от 29 % от респондентите.

■ Респондентите, живеещи в градовете (36 %), са по-склонни от живеещите в градовете и предградията (24 %) или в селските райони (14 %) да считат, че сигурността и безопасността на обществените пространства трябва да бъдат подобрени там, където живеят. Наличието на финансово достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт се разглежда като проблем от по-големия дял на респондентите в градовете и предградията (34 %) и селските райони (42 %), отколкото в градовете (29 %); това се отнася и до въпроса за икономическото развитие и възможностите за стопанска дейност.

Приоритетни области за инвестиции

Действия за подобряване на достъпността на жилищата

■ Почти девет от всеки десет респонденти, живеещи в градове (88 %), смятат, че техният град би имал полза от санирането на съществуващи жилища, за да се намалят сметките за енергия. Мнозинството от жителите на градовете също така смятат, че достъпността на жилищата в техния град може да бъде подобрена чрез изграждане на повече нови жилища на достъпни цени (напр. чрез предоставяне на стимули) (83 %), наблюдение на цените на наемите и предоставяне на програми за подпомагане на наемите (напр. тавани на наемите, ваучери за наем) (82 %), предоставяне на финансова подкрепа или данъчни стимули за купувачите за първи път и уязвимите групи (82 %) и предприемане на действия за контрол на спекулациите с недвижими имоти (напр. чрез данъчно облагане на свободните имоти, регулиране на краткосрочното отдаване под наем или чрез ограничаване на броя на туристите) (75 %).

- Респондентите в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони, не се различават много по отношение на общите дялове, като очакват ползи от различните мерки за подобряване на финансовата достъпност там, където живеят.

Укрепване на местната икономика и пазара на труда

- Всички действия, изброени в проучването, получават висока степен на подкрепа сред респондентите, живеещи в градовете. Близко девет от всеки десет респонденти (88 %) считат, че подкрепата за местните малки и средни предприятия е важно действие за укрепване на местната икономика и пазара на труда в техния град. Донякъде по-ниските дялове смятат, че би било важно да се развият предприемаческите умения на младите хора (83 %) или да се преквалифицират и повишат квалификацията на работниците (83 %). Около три четвърти (74 %) отговарят, че подобряването на цифровите услуги и инфраструктура за гражданите и предприятията (напр. широкополосен достъп до интернет, Wi-Fi, цифрови услуги) ще укрепи местната икономика и пазара на труда в техния град.

- Респондентите, живеещи в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони, не се различават много по значението, което придават на различните действия за укрепване на местната икономика и пазара на труда на мястото, където живеят.

Действия за засилване на социалното приобщаване

- Инвестиционната област за засилване на социалното приобщаване, избрана най-много от респондентите, живеещи в градовете, е по-добрият избор за жилищно настаняване на нуждаещите се (напр. домакинства с ниски доходи или уязвими групи) (42 %). Следват помощ за намиране на работа и достъп до работа (35 %) и достъп до здравни грижи (34 %), като всеки от тях е споменат от около

една трета от жителите на града, както и достъп до грижи за хора, които зависят от други хора за помощ, цитирани от около три от всеки десет (29 %).

- По-голям дял от респондентите, живеещи в градовете (42 %) и в по-малките градове и предградията (40 %), посочват като област на инвестиции по-добрите възможности за жилищно настаняване за нуждаещите се в сравнение с живеещите в селските райони (31 %). За разлика от тях, респондентите в селските райони (41 %) са по-склонни от тези в градовете (34 %) и по-малките градове и предградията (35 %) да посочват достъпа до здравеопазване като инвестиционна област за укрепване на социалното приобщаване на мястото, където живеят.

Инвестиции за подобряване на мобилността

- Повишената честота на обществения транспорт (автобус, трамвай, метро) е областта, посочена най-често от респондентите, живеещи в градовете (51 %). Следват възможностите за транспорт до околните общини (38 %) и подобренията в управлението на движението (38 %). Велосипедните алеи (29 %) и пешеходните зони (27 %) се споменават от над една четвърт от респондентите, живеещи в градовете.

- Респондентите, живеещи в селски райони (50 %), са по-склонни да посочат, че инвестициите са най-необходими в транспортни възможности за пътуване до околните общини, в сравнение с тези, които живеят в по-малки градове и предградия (40 %) или градове (38 %). Обратно, респондентите, живеещи в градовете, са по-склонни от респондентите, живеещи в градовете и предградията и в селските райони, да посочат като приоритетни области на инвестиции: подобрения в управлението на трафика (38 % спрямо 22 %—31 %), пешеходните зони (27 % спрямо 21 %—23 %) и зоните без автомобили (20 % спрямо 11 %—14 %).

Предизвикателства, свързани с изменението на климата и околната среда

■ Около три четвърти от респондентите, живеещи в градове (74 %), съобщават, че техните местни власти не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия за справяне с енергийната ефективност на сградите. По подобен начин почти три четвърти (73 %) от респондентите в градовете отговарят, че не се предприемат действия или че не се предприемат достатъчно действия за справяне със заплахите, произтичащи от горещи вълни или наводнения (напр. чрез създаване на богати на сенки улици, места за ограничаване на водата и др.); същият дял (73 %) се наблюдава и при действията за справяне със замърсяването на въздуха.

■ Жителите на градовете (73 %) са по-склонни от респондентите в градовете и предградията (69 %) и в селските райони (61 %) да отговорят, че техните местни органи не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия за справяне със замърсяването на въздуха. Обратно, жителите на градовете (69 %) са по-малко склонни от живеещите в градовете и предградията (75 %) и в селските райони (78 %) да мислят, че не се предприемат действия или че не се предприемат достатъчно действия в областта на устойчивия обществен транспорт като алтернатива на използването на автомобила.

Сътрудничество между градските и селските райони

■ Когато от тях бъде поискано да изберат вида на сътрудничеството между градските и селските райони, което би могло да бъде от най-голяма полза за хората в техния град, най-големият дял от респондентите, живеещи в градовете, избират подобряването на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села (46 %). Подобряването на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги е втората най-високопоставена форма на

сътрудничество между градските и селските райони (спомената от 39 %). Това е последвано от преодоляване на недостига на работна ръка на пазара на труда чрез привличане на повече хора от региона (32 %) и подобряване на достъпа до висококачествени хранителни продукти, произведени в близост (32 %).

■ Респондентите в селските райони (53 %) са по-склонни от живеещите в по-малките градове и предградията (47 %) и в градовете (46 %) да считат, че подобряването на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села би било от полза за сътрудничеството между градските и селските райони. Подобен модел се наблюдава за подобряване на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги. Всички други форми на сътрудничество е по-вероятно да бъдат цитирани от респонденти, живеещи в градове, отколкото от респонденти, живеещи в селски райони.

Участие в процеса на вземане на решения на местно равнище

Възприятия за вземане на решения на местно равнище

■ Въпреки че 65 % от гражданите, живеещи в градовете, са съгласни на въпроса дали биха искали да участват в по-голяма степен във вземането на решения, засягащи мястото, където живеят, само 37 % са съгласни, че техните местни органи включват в достатъчна степен гражданите във вземането на решения. Около един на всеки двама (51%) е съгласен, когато е запитан дали е наясно с възможностите да влияе на решенията, засягащи мястото, където живее.

■ Респондентите в селските райони са малко по-склонни да се съгласят, че местните власти включват в достатъчна степен гражданите в решенията, засягащи мястото, където живеят (43 % спрямо 37 % в градовете, по-малките градове и предградията).

Начини за участие в процеса на вземане на решения на местно равнище

- Около един на всеки пет респонденти (21 %) в градовете е подписал петиция. По-малки дялове — въпреки че всеки от тях все още надхвърля 10 % — допринесоха за проучвания на местните политики и услуги (15 %), участваха в консултация с гражданите (13 %) или присъстваха на публични срещи или прояви, организирани от местния съвет (12 %). Около четирима от всеки десет респонденти (42 %), живеещи в градове, посочват, че не са участвали във вземането на решения на местно равнище през последните пет години.
- Респондентите в селските райони са малко по-склонни да докладват, че са присъствали на публично заседание или събитие, организирано от техния местен съвет (16 % спрямо 12 %—13 % в градовете и предградията), или че са се свързали с избраните от тях представители (12 % спрямо 8 %—10 %). Делът на респондентите, които отговарят, че не са участвали в никаква форма на вземане на решения на местно равнище през последните пет години, е малко по-висок в градовете и предградията (46 % спрямо 41 %—42 % в градовете и селските райони).

Подкрепа за пригодността за живот на градовете

Последни промени в условията на живот

- Повече от една трета от гражданите, живеещи в градовете (36 %), отговарят, че условията на живот в техния град са се подобрили. Една трета от анкетираните (33%) не са забелязали промяна, докато трима от всеки десет (30%) съобщават за влошаване на условията на живот в техния град.
- Възприемането на пригодността за живот е малко по-малко положително в по-малките градове и предградията, където при по-малък дял се наблюдава подобряване на пригодността за живот (32

% спрямо 36 % в градовете). Респондентите в селските райони като цяло са най-положителни, като около два пъти повече съобщават, че условията на живот там, където живеят, са се подобрили, а не са се влошили (39 % спрямо 20 %).

Осведоменост за подкрепата на ЕС за подобряване на условията на живот в градовете

- Почти един на всеки двама респонденти, живеещи в градове (47 %), съобщава, че е запознат с проекти или интервенции на ЕС в подкрепа на пригодността за живот и устойчивото развитие (от които 25 % са запознати с такива проекти и интервенции в собствения си град и 22 % от проектите и интервенциите на други места, но не и в собствения си град).
- Осъзнаването на подкрепата на ЕС за повишаване на пригодността за живот в градовете е на същото равнище в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони.

1. Местни предизвикателства в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони

1.1. Най-неотложни проблеми

На респондентите беше представен списък с проблеми и те бяха помолени да оценят колко значим е всеки от тях на мястото, където живеят.

Перспективата на ЕС

Средно в целия ЕС 40 % от гражданите определят липсата на жилища на достъпни цени като непосредствен и неотложен проблем на мястото, където живеят; това е последвано от липса на качествени обществени услуги (например здравеопазване, грижи за децата, образование и грижи за възрастните хора) (32 %) и безработица или липса на възможности за работа (31 %).

Местните удобства (магазини, ресторанти и др.), изоставянето на центъра (25 %), бедността или бездомността (24 %) и ниската степен на повторно използване на

незаети или изоставени сгради (24 %) се посочват като непосредствен и неотложен проблем от около една четвърт от респондентите в целия ЕС.

Недостатъчните възможности за интеграция на мигрантите и бежанците се считат за непосредствен и неотложен проблем от около един на всеки шест респонденти (18 %). Един от всеки седем респонденти (14 %) отговаря по същия начин за гентрификацията или туристическото настаняване в центъра.

В2 На мястото, където живеете, колко от проблема, ако изобщо, мислите ли, че всеки от следните проблеми е?

% „Непосредствен и неотложен проблем“

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Липсата на жилища на достъпни цени е най-неотложният проблем за респондентите, живеещи в градовете, като около половината (51 %) считат, че това е непосредствен и спешен проблем. Други 30% смятат, че това е проблем, който трябва да бъде решен в бъдеще, докато само 15% отговарят, че това не е голям проблем в техния град.

Една трета от респондентите (33 %) съобщават, че безработицата или липсата на възможности за работа е неотложен проблем в техния град; подобни данни се наблюдават и за липсата на качествени обществени услуги (32 %) и бедността или бездомността (32 %). За всеки от тези три въпроса най-малко трима от всеки десет респонденти в градовете смятат, че това е по-скоро проблем, който трябва да бъде решен в бъдеще (между 30 % и 35 %).

Слабото повторно използване на незаети или изоставени сгради (27 %), местните удобства (магазини, ресторанти и др.), изоставянето на центъра (23 %) и недостатъчните възможности за интеграция на мигрантите и бежанците (22 %) се посочват като непосредствен и спешен проблем от над един на всеки петима респонденти в градовете. Гентрификацията или туризма в центъра се счита за

непосредствен и спешен проблем от 17% от анкетираните в градовете.

B2 На мястото, където живеете, колко от проблема, ако изобщо, мислите ли, че всеки от следните проблеми са?

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Резултати по държави, насочени към градовете

В 16 държави членки най-малко половината от респондентите, живеещи в градове, отговарят, че липсата на жилища на достъпни цени е непосредствен и неотложен проблем в техния град, като най-високите дялове се наблюдават в Ирландия (72 %), Испания (69 %) и Люксембург (68 %). От друга страна, в Малта (26 %), Финландия (29 %), Литва (32 %) и Белгия (36 %) не повече от една трета от респондентите смятат това.

Мнозинството от жителите на градовете в Испания (59 %) и Италия (57 %) отговарят, че безработицата или липсата на възможности за работа е непосредствен и спешен проблем в техния град. Този дял е значително по-нисък в Дания и Нидерландия (по 12 %), Австрия (13 %) и Чехия (15 %).

Повече от половината от жителите на градовете в Унгария (53 %) смятат, че липсата на качествени обществени услуги е непосредствен и неотложен проблем в техния град. В Люксембург (11 %) и Нидерландия (12 %) около един на всеки десет респонденти споделя това мнение.

Бедността и бездомността се считат за непосредствен и спешен проблем от около половината от жителите на градовете в Унгария и Словакия (и двете по 49%). За сравнение, по-малко от един на всеки пет е на същото мнение в Дания (13 %) и Германия (18 %).

По отношение на другите въпроси, изброени в проучването, различията между държавите са, както следва:

- Свободните и изоставени сгради се избират между 11 % от жителите на града във Финландия и 40 % в Испания
- Местните удобства (магазини, ресторанти и др.), които изоставят центъра, се избират между 7% в Литва и 32% в Италия
- Недостатъчните възможности за интеграция на мигрантите и бежанците се

избират между 10 % в Чехия, Унгария, Латвия и Литва и 37 % в Италия

- Гентрификацията или туристическото настаняване в центъра се избира между 6 % в Литва и 30 % в Испания.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

B2 На мястото, където живеете, каква част от проблема, ако изобщо, смятате ли, че всеки от следните проблеми е? % „Непосредствен и неотложен проблем“

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Липса на жилища на достъпни цени	Безработица или липса на възможности за работа	Липса на качествени обществени услуги (например здравеопазване, грижи за децата, образование и грижи за възрастните хора)	Бедност или бездомност	Слабо повторно използване на незаети или изоставени сгради	Местни удобства (магазини, ресторанти и др.), напускащи центъра	Недостатъчни възможности за интеграция на мигрантите и бежанците	Гентрификация или туризъм в центъра
EC-27	51	33	32	32	27	23	22	17
BE	36	27	22	36	28	25	14	13
BG	50	41	48	45	29	13	15	19
CZ	63	15	20	34	19	9	10	9
DK	48	12	22	13	12	21	15	7
Германия	50	16	22	18	21	27	21	10
EE	44	34	33	29	19	14	14	10
Ирландия	72	28	40	39	38	22	27	12
EL	51	39	44	43	35	27	26	26
ES	69	59	42	44	40	30	33	30
FR	44	24	25	31	20	21	15	14
HR	42	32	40	35	33	16	18	18
ИТ	37	57	47	41	36	32	37	25
CY	64	39	32	46	28	20	32	17
LV	41	32	40	38	36	26	10	27
LT	32	29	36	25	15	7	10	6
Люксембург	68	20	11	31	22	23	18	8
HU	57	36	53	49	25	13	10	9
MT	26	21	26	26	20	24	22	23
NL	65	12	12	29	20	18	14	10
AT	50	22	24	21	27	24	30	10
Полша	53	27	33	24	26	11	12	12
PT	60	35	34	36	33	16	19	19
RO	53	44	45	40	31	11	13	21
SI	65	25	42	29	33	18	21	18
SK	46	30	41	49	29	24	14	11
FI	29	32	31	26	11	16	22	11
SE	39	29	24	25	14	21	29	12

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между градовете, по-малките градове и предградията и селските райони в отделните държави

В повечето държави членки жителите на градовете считат липсата на жилища на достъпни цени за по-неотложен проблем на мястото, където живеят, отколкото живеещите в селските райони. Най-големите разлики между градовете и селските райони в това отношение се наблюдават в Чехия (63 % в градовете спрямо 33 % в селските райони), Унгария (57 % спрямо 26 %) и Дания (48 % спрямо 19 %). Съществуват обаче и изключения, като например Ирландия (72 % в градовете спрямо 69 % в селските райони) и Литва (32 % спрямо 29 %), където жителите на градовете не са много по-склонни от живеещите в селските райони да разглеждат този въпрос като спешен.

Що се отнася до безработицата или липсата на възможности за работа, респондентите в градовете в Испания (59 % спрямо 46 %—49 %), Италия (57 % спрямо 44 %—45 %), Белгия (27 % спрямо 15 %—18 %) и Австрия (22 % спрямо 11 %—13 %) са по-склонни от тези в предградията или градовете и тези в селските райони да считат това за непосредствен и неотложен проблем. Обратно, в Естония (34 % спрямо 42—43 %), Латвия (32 % спрямо 39—45 %), Словакия (30 % спрямо 42—46 %), Литва (28 % спрямо 41—39 %) и Чехия (15 % спрямо 23—24 %) жителите на селските и крайградските райони са по-загрижени по този въпрос, отколкото жителите на градовете.

Бедността и бездомността като цяло се разглеждат като по-неотложен и непосредствен проблем в градовете. В Чехия например 34 % от жителите на градовете са на това мнение в сравнение с 14 % в предградията и 9 % в селските райони.

В няколко държави членки значително по-голям дял от респондентите в селските райони, отколкото в градовете, считат липсата на качествени обществени услуги за неотложен и непосредствен проблем. Например във Франция (37 % спрямо 25 %)

и Португалия (48 % спрямо 34 %) жителите на селските райони са по-загрижени от респондентите, живеещи в градовете. Обратната тенденция се наблюдава в Унгария (53 % в градовете спрямо 31 % в селските райони), България (48 % спрямо 37 %), Словения (42 % спрямо 19 %), Хърватия (40 % спрямо 28 %) и Латвия (40 % спрямо 30 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Жените, живеещи в градовете, са по-склонни от своите колеги мъже в градовете да считат следните въпроси за непосредствени и спешни: липса на жилища на достъпни цени (55 % от жените спрямо 47 % от мъжете), безработица или липса на възможности за работа (35 % спрямо 31 %), слабо повторно използване на свободни или изоставени сгради (29 % спрямо 25 %) и бедност или бездомност (34 % спрямо 30 %).

Някои вариации могат да бъдат забелязани и в различните възрастови групи. Например жителите на градовете на възраст под 25 години са по-малко склонни от по-възрастните жители на градовете да считат, че местните удобства (магазини, ресторанти и т.н.), които изоставят центъра, представляват непосредствен и неотложен проблем (17% спрямо 22%-26%). Освен това делът на респондентите в градовете, които разглеждат гентрификацията или туристическото настаняване в центъра като непосредствен проблем, е по-висок сред хората на възраст 25—39 години (20 %) в сравнение с тези на възраст 15—24 години (16 %) и тези на възраст 55 и повече години (15 %).

Жителите на градовете, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години, са по-склонни от тези с по-ниска образователна степен да считат липсата на жилища на достъпни цени (53 % спрямо 46 %—49 %) и гентрификацията или туризма в центъра на града (18 % спрямо 14 %—16 %) за непосредствени и неотложни проблеми.

И накрая, респондентите в градовете с различни професии също имат различни възприятия. Например самостоятелно заетите и заетите респонденти са по-склонни от други да отговорят, че изоставянето на местните удобства (магазини, ресторанти и др.) в центъра на града (25 %—28 % спрямо 19 %—22 %) и гентрификацията или туристическото настаняване в центъра (18 %—23 % спрямо 15 %—16 %) са непосредствени и неотложни проблеми.

1.2. Аспекти, които се нуждаят от най-голямо подобрение

На респондентите беше представен списък с десет аспекта на мястото, където живеят, и те попитаха кои от тях се нуждаят най-много от подобрение.

Перспективата на ЕС

Качеството на обществените услуги (напр. здравеопазване, грижи за деца, образование и грижи за възрастни хора) е аспектът, който най-често се посочва като нуждаещ се от подобрение на мястото, където живеят респондентите, като 44 % от респондентите в целия ЕС посочват това.

Около една трета от респондентите (34 %) посочват наличието на финансово достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт. Подобен дял (33%) избират икономическото развитие и възможностите за бизнес като област, която се нуждае от подобрение на мястото, където живеят.

Около една четвърт от анкетираните (26 %) посочват сигурността и безопасността на обществените пространства като аспект на мястото, където живеят, който най-много се нуждае от подобряване.

По-малко респонденти избират останалите области: качество на управлението на отпадъците, водите и отпадъчните води (17%), качество на цифровата инфраструктура (напр. широколентово покритие и достъп до интернет) (16%), достъп до културни и развлекателни дейности (16%), мерки за справяне със замърсяването на въздуха (15%), мерки за справяне с екстремни метеорологични или природни бедствия (13%) или достъп до зелени площи и паркове (13%).

B3 На мястото, където живеете, кой от следните аспекти смятате, че се нуждае най-много от подобрение? Моля, изберете до три аспекта. [Множество отговори]

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Двата аспекта, които най-много се нуждаят от подобрение за респондентите, живеещи в градовете, са качеството на обществените услуги (напр. здравеопазване, грижи за децата, образование и грижи за възрастните хора) (избрани с 42 %) и сигурността и безопасността на обществените пространства (36 %). Те са последвани от наличието на достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт и икономическо развитие и възможности за бизнес, като всеки от тях е посочен от 29 % от жителите на града.

Мерките за справяне със замърсяването (21 %) и качеството на управлението на отпадъците, водите и отпадъчните води (19 %) се споменават от около един на всеки пет респонденти в градовете.

По-малко респонденти в градовете посочват следните аспекти: достъп до зелени площи и паркове (16 %), достъп до културни и развлекателни дейности (13 %), мерки за справяне с екстремни метеорологични условия или природни бедствия (13 %) и качество на цифровата инфраструктура (напр. широколентово покритие и достъп до интернет) (12 %).

V3 V3 На мястото, където живеете, кой от следните аспекти смятате, че най-много се нуждае от подобрение? Моля, изберете до три аспекта.[MULTIPLE ANSWERS]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Градове и предградия и селски райони

Качеството на обществените услуги е най-често посочваният аспект, който се нуждае от подобрение в градовете (42 %), по-малките градове и предградията (43 %) и селските райони (46 %).

Респондентите, живеещи в градовете (36 %), са по-склонни от живеещите в градовете и предградията (24 %) или в селските райони (14 %) да смятат, че сигурността и безопасността на обществените пространства трябва да бъдат подобвени там, където живеят. Подобен модел се наблюдава и при мерките за справяне със замърсяването на въздуха, които се посочват по-често от респондентите в градовете (21 %), отколкото от респондентите, живеещи в по-малките градове и предградията (13 %) и в селските райони (10 %).

Наличието на финансово достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт се разглежда като проблем от по-голям дял от респондентите в селските райони (42 %) и по-малките градове и предградията (34 %), отколкото в градовете (29 %); това се отнася и за въпросите, свързани с икономическото развитие и възможностите за бизнес (37 % в градовете и предградията и 36 % в селските райони спрямо 29 % в градовете) и качеството на цифровата инфраструктура (16 % в

градовете и предградията и 21 % в селските райони спрямо 12 % в градовете).

В3 На мястото, където живеете, кой от следните аспекти смятате, че се нуждае най-много от подобрение?

Моля, изберете до три аспекта. [Множество отговори]

Резултати по държави, насочени към градовете

В 19 държави членки респондентите в градовете най-често посочват качеството на обществените услуги (напр. здравеопазване, грижи за деца, образование и грижи за възрастни хора) като аспект, който се нуждае най-много от подобряване в техния град. В Унгария (63 %), Финландия (61 %), Хърватия (59 %) и Словакия (58 %) около шест от всеки десет респонденти в градовете избират този отговор. За сравнение, не повече от една четвърт от респондентите споменават това в Люксембург (18 %), Белгия (26 %) и Нидерландия (27 %).

Сигурността и безопасността на обществените пространства са най-високо класираната област, която се нуждае от подобрене сред респондентите, живеещи в градове в Австрия (51 %), Франция (47 %), Белгия и Чехия (по 44 %), Люксембург (43 %) и Швеция (39 %). В Германия този аспект се нарежда на първо място заедно с качеството на обществените услуги (и двата избрани от 41 %). Сигурността и безопасността на обществените пространства се споменават от по-малко от една четвърт от жителите на града в Малта (18 %), Хърватия (19 %), Естония и Словения (по 23 %).

В Нидерландия наличието на достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт е аспектът в техния град, който най-често се посочва като нуждаещ се от подобрене (36 %). В другите държави делът на респондентите, избрали този отговор, варира от 13 % в Люксембург до 40 % в Литва.

Икономическото развитие и възможностите за бизнес са цитирани от около четирима от всеки десет респонденти, живеещи в градове в България (43 %), Хърватия (42 %), Румъния (38 %) и Испания (37 %). За сравнение, този аспект се споменава от по-малко от една пета от респондентите в градовете в Чехия и Нидерландия (по 16 %) и Дания (19 %).

В България (41 %), Унгария (36 %), Полша (35 %) и Румъния (33 %) най-малко една трета от жителите на градовете считат

мерките за справяне със замърсяването на въздуха за аспект, който трябва да бъде подобрен в техния град. В Ирландия (8 %) и Малта (10 %) не повече от един на всеки десет дава този отговор.

Хърватия се откроява, като малко над четири от всеки десет респонденти в градовете (42 %) посочват качеството на управлението на отпадъците, водите и отпадъчните води като аспект, който се нуждае най-много от подобряване в техния град. В другите държави делът на респондентите в градовете, които избират този аспект, варира между 6 % във Финландия и около една трета в България (32 %) и Румъния (35 %).

Други аспекти са цитирани от не повече от една трета от респондентите в градовете във всички държави:

- Достъп до зелени площи и паркове: от 10% в Словения до 35% в Кипър
- Мерки за справяне с екстремни метеорологични условия или природни бедствия: от 8 % в Унгария и Латвия до 26 % в Малта
- Достъп до културни и развлекателни дейности: от 8 % в Дания и Словения до 27 % в Малта
- Качество на цифровата инфраструктура (напр. широколентово покритие и достъп до интернет): от 5 % в Люксембург до 34 % в Малта.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

В3 На мястото, където живеете, кой от следните аспекти смятате, че се нуждае най-много от подобрение?

Моля, изберете до три аспекта. [Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Качество на обществените услуги, напр. здравеопазване, грижи за деца, образование и грижи за възрастни хора)	Сигурност и безопасност на обществени места	Наличие на достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт	Икономическо развитие и възможности за бизнес	Мерки за справяне със замърсяването на въздуха	Качество на управлението на отпадъците, водите и отпадъчните води	Достъп до зелени площи и паркове	Достъп до културни и развлекателни дейности	Мерки за справяне с екстремни метеорологични условия или природни бедствия	Качество на цифровата инфраструктура (напр. широколентово покритие и достъп до интернет)
ЕС-27	42	36	29	29	21	19	16	13	13	12
BE	26	44	34	24	20	16	18	11	11	10
BG	51	32	22	43	41	32	15	10	15	8
CZ	40	44	20	16	21	23	22	10	13	7
DK	39	26	29	19	20	14	20	8	18	8
Германия	41	41	35	32	14	8	13	9	13	23
EE	42	23	25	33	20	14	21	17	15	9
Ирландия	50	39	37	21	8	22	14	18	12	15
EL	50	31	26	30	19	23	29	12	21	20
ES	44	28	31	37	17	19	10	17	15	13
FR	31	47	23	23	24	17	15	12	12	9
HR	59	19	28	42	23	42	19	10	15	11
IT	52	36	30	32	22	30	15	10	14	9
CY	46	34	39	31	21	21	35	13	22	7
LV	40	28	27	33	19	24	17	12	8	9
LT	46	26	40	20	26	16	17	11	13	6
Люксембург	18	43	13	23	22	13	16	13	15	5
HU	63	36	22	31	36	18	11	14	8	7
MT	38	18	24	24	10	21	14	27	26	34
NL	27	31	36	16	22	15	15	13	12	6
AT	48	51	27	32	18	10	16	12	16	12
Полша	47	28	23	27	35	27	23	14	10	8
PT	46	35	34	31	13	19	20	18	14	13
RO	53	25	19	38	33	35	21	12	10	10
SI	54	23	32	30	29	29	10	8	15	9
SK	58	38	29	27	19	19	20	19	12	7
FI	61	38	28	30	17	6	19	16	11	8
SE	34	39	37	20	13	12	16	20	10	10

Бележка: Отговорите „Нито едно от тези“ и „Не знам“ не са показани.

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между градовете, по-малките градове и предградията и селските райони в отделните държави

В няколко държави респондентите в селските райони са по-склонни от жителите на градовете да вярват, че качеството на обществените услуги е аспект, който трябва да бъде подобрен на мястото, където живеят. Например във Франция 46 % от респондентите в селските райони и в по-малките градове и предградията съобщават за това, в сравнение с 31 % от респондентите в градовете.

Противоположната тенденция се наблюдава за аспекта на сигурността и безопасността на обществените пространства. В повечето държави делът на респондентите, които посочват сигурността и безопасността на обществени места като аспект, нуждаещ се от подобрене на мястото, където живеят, е по-голям сред респондентите, живеещи в градовете, отколкото сред респондентите в градовете и предградията и в селските райони. Най-големи разлики се наблюдават в Австрия (51 % в градовете спрямо 27 % в по-малките градове и предградията и 12 % в селските райони) и Франция (47 % в градовете спрямо 30 % в по-малките градове и предградията и 17 % в селските райони).

Освен това в 18 държави жителите на градовете са по-склонни от живеещите в градовете и предградията и живеещите в селските райони да посочват мерките, насочени към замърсяването на въздуха, като аспект, който се нуждае от подобрене. Например в България 41 % от респондентите, живеещи в градовете, отговарят, че мерките за справяне със замърсяването на въздуха трябва да бъдат подобрени; този дял е 20 % в градовете и предградията в България и 16 % в селските райони в страната. По подобен начин в 11 държави достъпът до зелени площи и паркове се споменава по-често от жителите на градовете, отколкото от респондентите, живеещи в повече селски райони.

Икономическото развитие и бизнес възможностите, от друга страна, обикновено се посочват по-често от респондентите в

селските райони като аспект, който се нуждае от подобрене. В Италия например 47 % от анкетираните в селските райони посочват това, в сравнение с 40 % в по-малките градове и предградията и 32 % в градовете. Обратната тенденция обаче се наблюдава в България (43 % от жителите на градовете спрямо 28 %—33 % от останалите) и Гърция (30 % от жителите на градовете спрямо 25 %—18 % от останалите).

По подобен начин в повечето държави респондентите в селските райони е по-вероятно да дадат приоритет на наличието на финансово достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт. Най-големи разлики се наблюдават в Белгия (50 % в селските райони спрямо 39 % в по-малките градове и предградията и 34 % в градовете), Испания (47 % спрямо 42 % и 31 %), Хърватия (45 % спрямо 29 % и 28 %), Полша (45 % спрямо 30 % и 23 %) и Унгария (37 % спрямо 26 % и 22 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Мъжете, живеещи в градовете (15 %), са по-склонни от своите колеги жени (9 %) да посочват качеството на цифровата инфраструктура като аспект, който трябва да бъде подобрен в техния град. Обратно, жените са по-склонни да отдават приоритет на качеството на обществените услуги (44 % спрямо 40 % от мъжете) и на достъпа до културни и развлекателни дейности (14 % спрямо 11 % от мъжете).

Възрастта също влияе върху възприятията на жителите на града за аспектите, които се нуждаят най-много от подобряване в техния град. По-възрастните респонденти са по-склонни да посочат качеството на обществените услуги (35 % от лицата на възраст 15—24 години спрямо 47 % от лицата на възраст 55 и повече години) и икономическото развитие и възможностите за бизнес (25 % от лицата на възраст 15—24 години спрямо 29 %—31 % от по-възрастните групи). Хората на възраст 55 и повече години обаче са по-малко склонни от по-младите респонденти да цитират качеството на цифровата инфраструктура (9 % спрямо 14 %—15 %) и достъпа до културни и развлекателни дейности (10 % спрямо 13 %—16 %). Респондентите на възраст под 40 години посочват достъпа до зелени площи и паркове по-често от тези на възраст 40 и повече години (20 %—22 % спрямо 11 %—14 %).

Разликите по ниво на образование обикновено са по-малки. Респондентите в градовете, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години, са по-склонни да цитират сигурността и безопасността на обществени места като аспект, който се нуждае от подобрене в сравнение с тези, които са завършили образованието си на възраст 15 или по-малко години (37 % спрямо 29 %). Повисокообразованите респонденти също са малко по-склонни да дадат приоритет на мерките за замърсяване на въздуха, отколкото тези, които са завършили образованието си на възраст 16—19 години (22 % спрямо 19 %).

Делът на респондентите в градовете, които посочват качеството на цифровата инфраструктура, е най-нисък сред тези, които не работят, в сравнение с всички други категории професии (9 % спрямо 12 %—16 %). Мерките за справяне със замърсяването на въздуха се споменават по-рядко от работниците, полагащи физически труд (14 %), отколкото от респондентите в други категории професии (21—23 %).

Жителите на градовете, които не се доверяват на местните власти, са по-склонни от тези, които споменават качеството на обществените услуги (49 % спрямо 38 %) и сигурността и безопасността на обществените пространства (41 % спрямо 33 %) като области, които се нуждаят от подобрене в своя град. Тези, които имат отрицателен имидж на ЕС, е по-вероятно също така да цитират качеството на обществените услуги (47 % спрямо 41 % от тези, които имат положителен имидж на ЕС) и сигурността и безопасността на гражданите (49 % спрямо 30 %); подобна разлика се наблюдава и по отношение на икономическото развитие и възможностите за стопанска дейност (32 % спрямо 27 %). Обратно, респондентите с положителен имидж на ЕС е по-вероятно да дадат приоритет на мерките за справяне със замърсяването на въздуха (25 % спрямо 16 %—18 %), достъпа до културни и развлекателни дейности (15 % спрямо 10 %—11 %) и качеството на цифровата инфраструктура (15 % спрямо 10 %), отколкото тези с отрицателен или неутрален имидж на ЕС.

2. Приоритетни области за инвестиции

регулиране на краткосрочното отдаване под наем или чрез ограничаване на броя на туристите) би подобрило достъпността на жилищата на мястото, където живеят.

2.1. Действия за подобряване на достъпността на жилищата

На респондентите беше представен списък с действия за подобряване на достъпността на жилищата и те попитаха дали това ще донесе ползи за мястото, където живеят.

Перспективата на ЕС

Средно в целия ЕС почти девет от всеки десет респонденти (87 %) считат, че мястото, където живеят, би било от „голяма“ или „донякъде“ полза от санирането на съществуващи жилища, за да се намалят сметките за енергия. Огромните мнозинства също така смятат, че мястото, където живеят, би имало полза от изграждането на повече нови жилища на достъпни цени (напр. чрез предоставяне на стимули) (81 % „много ползи“ или „донякъде ползи“), предоставяне на финансова подкрепа или данъчни стимули на купувачите на жилища за първи път и уязвимите групи (81 %) или наблюдение на цените на наемите и предоставяне на програми за подпомагане на наемите (напр. тавани на наемите, ваучери за наем) (79 %).

Около седем от всеки десет респонденти (71 %) считат, че контролирането на спекулациите с недвижими имоти (например чрез данъчно облагане на свободните имоти,

B5 За да се подобри достъпността на жилищата, до каква степен смятате, че мястото, където живеете, би имало полза от следните действия?

% „Ползи в голяма степен“ или „Ползи в известна степен“

(%) Base:n=31 855 — **Всички респонденти** (градове, по-малки градове и предградия и селски райони)

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Почти девет от всеки десет респонденти, живеещи в градове (88 %), смятат, че техният град би имал полза от санирането на съществуващи жилища, за да се намалят сметките за енергия (43 % „ползи много“ и 45 % „ползи донякъде“). По-малко от един на всеки десет (8 %) не смята, че ще има ползи от изграждането на повече нови жилища на достъпни цени.

Мнозинството от респондентите в градовете също така считат, че финансовата достъпност на жилищата в техния град би могла да се подобри чрез изграждане на повече нови жилища на достъпни цени (напр. чрез предоставяне на стимули) (46 % „много ползи“ и 37 % „донякъде“), наблюдение на цените на наемите и предоставяне на програми за подпомагане на наемите (напр. тавани за наемите, ваучери за наем) (43 % „много ползи“ и 39 % „донякъде“) и предоставяне на финансова подкрепа или данъчни стимули на купувачите за първи път и уязвимите групи (38 % „много ползи“ и 44 % „до известна степен ползи“).

Три четвърти от жителите на градовете (75 %) считат, че техният град би имал полза от действия за контрол на спекулациите с недвижими имоти (напр. чрез данъчно облагане на незаетите имоти, регулиране на краткосрочното отдаване под наем или чрез ограничаване на броя на туристите) (38 % „ползи много“ и 37 % „ползи донякъде“).

B5 За да се подобри достъпността на жилищата, до каква степен смятате, че мястото, където живеете, би имало полза от следните действия?

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

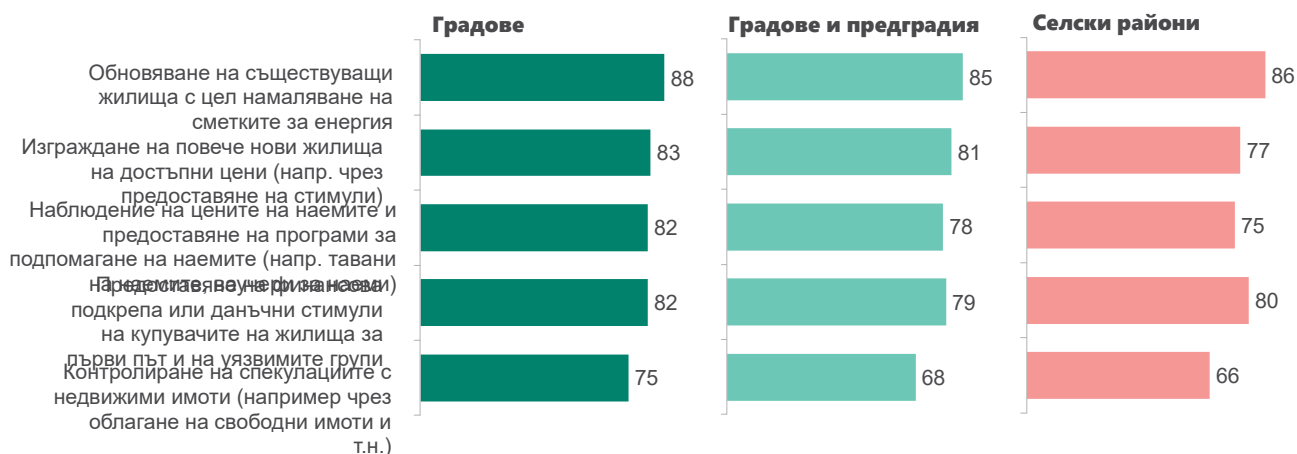
Градове и предградия и селски райони

Респондентите в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони, не се различават много по отношение на общия дял на очакваните ползи от различните мерки за подобряване на финансовата достъпност там, където живеят. Например в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони около осем от всеки десет респонденти (79—82 %) очакват ползи от предоставянето на финансова подкрепа или данъчни стимули за купувачите за първи път и уязвимите групи.

Респондентите в градовете обаче са по-склонни от тези в градовете и предградията и селските райони да считат, че мястото, където живеят, би било от „голяма полза“. Например, докато 46 % от жителите на градовете смятат, че техният град би имал голяма полза от изграждането на повече нови жилища на достъпни цени, този брой намалява до 40 % за респондентите, живеещи в градовете и предградията, и до 34 % за тези в селските райони.

B5 За да се подобри достъпността на жилищата, до каква степен смятате, че мястото, където живеете, би имало полза от следните действия?

% „Ползи в голяма степен“ или „Ползи в известна степен“

(%) Base: n=11 998 – Респонденти, живеещи в градове / n=11 882 – Градове и предградия / n=7 975 – Селски райони

Резултати по държави, насочени към градовете

Съществуват ограничени различия между държавите членки по отношение на общия дял на респондентите в градовете, които очакват ползи от различните мерки за подобряване на достъпността на жилищата в техния град. Например между 79 % от жителите на градовете в Швеция и 97 % в Малта смятат, че достъпността на домакинствата в техния град ще бъде подобрена чрез саниране на съществуващите жилища, за да се намалят сметките за енергия.

Въпреки това се наблюдават по-големи разлики в пропорциите на жителите на градовете, които смятат, че техният град ще се възползва „много“ от различните мерки.

В 11 държави членки най-малко половината от респондентите в градовете смятат, че санирането на съществуващи жилища с цел намаляване на сметките за енергия би донесло много ползи за техния град. Като цяло дялът на респондентите, които посочват това, варира от не повече от една трета във Финландия (27 %) и Германия (33 %) до около две трети в Румъния (65 %) и Кипър (67 %).

По подобен начин в 12 държави членки най-малко половината от респондентите, живеещи в градове, смятат, че техният град би имал голяма полза от изграждането на повече нови жилища на достъпни цени (например чрез предоставяне на стимули), като най-висок дял се наблюдава в Кипър (77 %). За сравнение, не повече от една трета отчитат същото във Франция (28 %), Белгия (34 %), Естония и Италия (по 35 %).

В Кипър 82 % от жителите на градовете смятат, че финансовата достъпност на жилищата в техния град би била от голяма полза от предоставянето на финансова подкрепа или данъчни стимули за купувачите на жилища за първи път и уязвимите групи. Високият дял на респондентите дава същия отговор и в Португалия (64 %), Хърватия (62 %), Литва, Румъния и Словения (всички 61 %). Във Франция (22 %), Дания (24 %) и Германия

(27 %) не повече от една четвърт смятат същото.

Дялът на жителите на градовете, които смятат, че наблюдението на цените на наемите и предоставянето на програми за подпомагане на наемите (напр. тавани за наемите, ваучери за наем) биха донесли много ползи за техния град, е най-висок в Кипър (69 %), Португалия (62 %), Словения (59 %) и Румъния (57 %) и най-нисък в Естония (28 %) и Латвия (33 %).

Португалия (58 %), Кипър (53 %), Словения (52 %), Испания (51 %) и Гърция (50 %) са държавите с най-високи дялове, които очакват много ползи от контрола върху спекулациите с недвижими имоти (например чрез данъчно облагане на свободните имоти, регулиране на краткосрочното отдаване под наем или чрез ограничаване на броя на туристите). От друга страна, Швеция (22 %), Финландия (24 %) и Естония (27 %) имат най-ниските дялове за тази мярка.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

В5 За да се подобри достъпността на жилищата, до каква степен смятате, че мястото, където живеете, би имало полза от следните действия? % „Ползи в голяма степен“ или „Ползи в известна степен“

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Обновяване на съществуващи жилища с цел намаляване на сметките за енергия	Изграждане на повече нови жилища на достъпни цени (напр. чрез предоставяне на стимули)	Наблюдение на цените на наемите и предоставяне на програми за подпомагане на наемите (напр. тавани на наемите, ваучери за наеми)	Предоставяне на финансова подкрепа или данъчни стимули на купувачите на жилища за първи път и на уязвимите групи	Контролиране на спекулациите с недвижими имоти (напр. чрез облагане на свободните имоти, регулиране на краткосрочното отдаване под наем или чрез ограничаване на броя на туристите)
ЕС-27	88	83	82	82	75
BE	85	74	78	78	70
BG	94	80	78	89	80
CZ	86	88	81	84	75
DK	84	80	78	65	62
Германия	85	85	78	73	68
EE	93	80	71	84	59
Ирландия	91	90	87	88	81
EL	92	92	92	94	91
ES	89	87	83	88	81
FR	90	74	83	78	76
HR	94	89	90	93	84
ИТ	84	77	84	90	78
CY	95	95	95	98	88
LV	92	88	75	91	75
LT	89	87	77	90	79
Люксембург	88	83	84	82	83
HU	90	84	82	84	74
MT	97	98	99	99	98
NL	90	90	85	80	76
AT	84	76	80	74	73
Полша	88	84	85	81	75
PT	90	89	89	89	87
RO	93	89	84	90	79
SI	92	93	90	91	83
SK	91	87	80	86	78
FI	82	85	80	85	69
SE	79	87	81	71	61

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

В повечето държави членки жителите на градовете са по-склонни от респондентите, живеещи в селските райони, да мислят, че мястото, където живеят, би имало голяма полза от изграждането на повече нови жилища на достъпни цени (например чрез предоставяне на стимули). Най-големи разлики се наблюдават в Хърватия (62 % спрямо 45 %), Словакия (53 % спрямо 35 %), Германия (47 % спрямо 28 %) и Дания (40 % спрямо 24 %).

В няколко държави членки се наблюдава същата тенденция за саниране на съществуващи жилища с цел намаляване на сметките за енергия. Например в България 62 % от респондентите в градовете смятат, че това действие ще донесе много ползи за мястото, където живеят, в сравнение с 41 % от тези, които живеят в селските райони. По същия начин в Гърция 48 % от жителите на градовете споделят това мнение, за разлика от 30 % от респондентите в селските райони.

По подобен начин в много държави членки респондентите, живеещи в градове, са по-склонни от тези, живеещи в селските райони, да отговорят, че наблюдението на цените на наемите и предоставянето на програми за подпомагане на наемите (напр. тавани на наемите, ваучери за наем) биха донесли много ползи за мястото, където живеят. Това разделение между градските и селските райони е най-силно изразено в Хърватия (53 % от респондентите в градовете посочват това в сравнение с 36 % от респондентите в селските райони), Австрия (49 % спрямо 32 %), Унгария (41 % спрямо 24 %) и Финландия (36 % спрямо 20 %).

Това разделение между респондентите, живеещи в градовете и селските райони, е налице и в почти всички държави по отношение на мярката за контрол на спекулациите с недвижими имоти (например чрез данъчно облагане на свободните имоти, регулиране на краткосрочното отдаване под наем или чрез ограничаване на броя на туристите). Например в Чехия 40 % от

респондентите в градовете смятат, че тази мярка ще донесе много ползи за мястото, където живеят, за разлика от 23 % от респондентите, живеещи в селските райони.

В Гърция (53 % спрямо 38 %), България (53 % спрямо 36 %), Чехия (47 % спрямо 37 %), Словакия (45 % спрямо 34 %), Естония (42 % спрямо 31 %), Белгия (33 % спрямо 21 %), Швеция (30 % спрямо 21 %) и Дания (24 % спрямо 16 %) респондентите, живеещи в градове, са по-склонни от живеещите в селски райони да посочат, че мястото, където живеят, би имало голяма полза от предоставянето на финансова подкрепа или данъчни стимули на купувачите на жилища за първи път и на уязвимите групи. В Нидерландия обаче се наблюдава обратната тенденция, като 49 % от респондентите в селските райони посочват това, за разлика от 40 % от респондентите в градовете и 38 % в по-малките градове и предградията.

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Най-значителните разлики между социално-демографските категории се наблюдават в дела на респондентите, които смятат, че мястото, където живеят, би било от „голяма полза“ от действията за подобряване на достъпността на жилищата, изброени в проучването.

Жените, живеещи в градовете, са по-склонни от мъжете, живеещи в градовете, да считат, че техният град би имал голяма полза от наблюдението на цените на наемите и предоставянето на програми за подпомагане на наемите (напр. тавани на наемите, ваучери за наем) (48 % спрямо 38 %) и от санирането на съществуващите жилища с цел намаляване на сметките за енергия (45 % спрямо 40 %).

Колкото по-възрастни са респондентите, толкова по-вероятно е те да посочат, че санирането на съществуващи жилища с цел намаляване на сметките за енергия би било от полза за техния град (37 % от хората на възраст 15—24 години спрямо 47 % от хората на възраст 55 и повече години). Подобна тенденция се наблюдава за контролиране на спекулациите с имоти (цитирано от 41% от тези на възраст 40 и повече години спрямо 31% от тези на възраст 15-24 години).

Жителите на градовете, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години (41 %), е по-вероятно тези, които са спрели образованието си на възраст 15 или по-малко години (33 %), да отговорят, че контролирането на спекулациите с недвижими имоти (например чрез данъчно облагане на свободните имоти, регулиране на краткосрочното отдаване под наем или чрез ограничаване на броя на туристите) би било от голяма полза за техния град.

И накрая, ръчните работници, живеещи в градовете (29 %), считат в по-малка степен, отколкото градските жители в други категории професии (38—40 %), че контролирането на спекулациите с недвижими имоти би донесло много ползи за техния град.

2.2. Укрепване на местната икономика и пазара на труда

Респондентите бяха запитани кои действия биха били важни за укрепване на местната икономика и пазара на труда на мястото, където живеят.

Перспективата на ЕС

Средно 88 % от гражданите в ЕС отговарят, че за да се укрепят местната икономика и пазарът на труда на мястото, където живеят, ще бъде „много“ или „относително важно“ да се подкрепят местните малки и средни предприятия.

Другите три действия, изброени в проучването, също се считат за важни от огромното мнозинство; действието с най-ниска, но все пак значителна подкрепа (75% „много“ или „относително важно“) е подобряването на цифровите услуги и инфраструктура за гражданите и предприятията (напр. широколентов достъп до интернет, Wi-Fi, цифрови услуги).

В4 За да укрепите местната икономика и пазара на труда на мястото, където живеете, колко важни според Вас са следните действия? **„Много важно“ или „Сравнително важно“**

(%) Base: n=31 855 — **Всички респонденти** (градове, по-малки градове и предградия и селски райони)

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Всички действия, изброени в проучването, получават висока степен на подкрепа сред респондентите, живеещи в градовете. Близко девет от всеки десет респонденти, живеещи в градове (88 %), считат, че подкрепата за местните малки и средни предприятия е „много“ или „относително важно“ действие за укрепване на местната икономика и пазара на труда в техния град. Донякъде по-ниски дялове смятат, че би било важно да се развият предприемачески умения на младите хора (35 % „много важни“ и 48 % „относително важни“) или да се преквалифицират и повишат квалификацията на работниците (30 % „много важни“ и 53 % „относително важни“).

Около три четвърти от респондентите в градовете (74 %) считат, че подобряването на цифровите услуги и инфраструктура за гражданите и предприятията е „много“ или „относително важно“ за укрепване на местната икономика и пазара на труда в техния град.

B4 За да укрепите местната икономика и пазара на труда на мястото, където живеете, колко важни според Вас са следните действия?

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

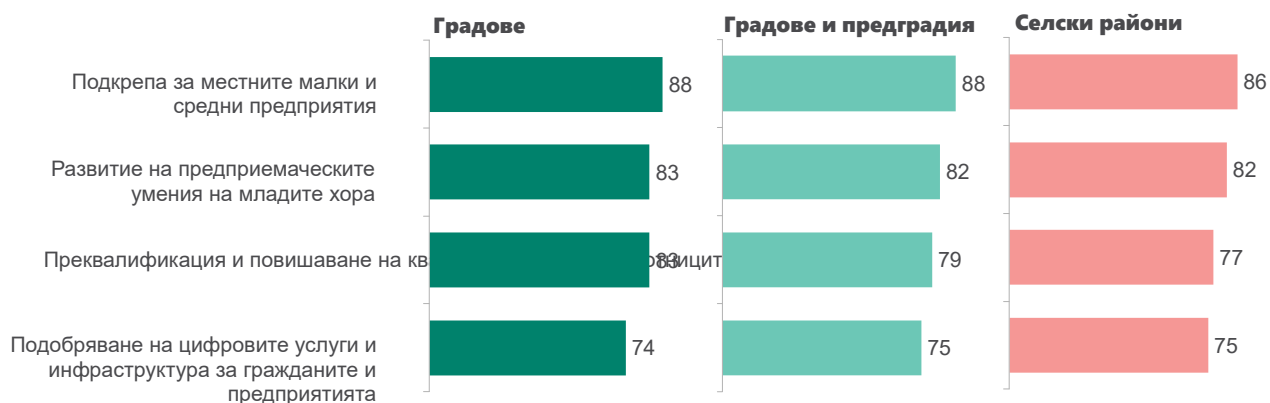
Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Градове и предградия и селски райони

Респондентите, живеещи в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони, не се различават много по значението, което отдават на различните действия за укрепване на местната икономика и пазара на труда на мястото, където живеят. Например в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони малко над осем от всеки десет респонденти (82—83 %) очакват, че ще бъде важно да се развият предприемаческите умения на младите хора. Най-голямата разлика се наблюдава при преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците; тази мярка се счита за важна от 83 % от респондентите, живеещи в градовете, в сравнение със 77 % в селските райони и 79 % в по-малките градове и предградията.

B4 За да укрепите местната икономика и пазара на труда на мястото, където живеете, колко важни според Вас са следните действия?

% „Много важно“ или „Сравнително важно“

(%) Основа: n= 11 998 – Респонденти, живеещи в градове / n=11 882 – Градове и предградия / n=7 975 – Селски райони

Резултати по държави, насочени към градовете

Почти универсален дял от респондентите, живеещи в градовете, смятат, че подкрепата за местните малки и средни предприятия е важно действие за укрепване на местната икономика и пазара на труда в Кипър (97 %), Малта и Португалия (по 95 %), България и Латвия (по 94 %). В Естония, от друга страна, по-малко от три четвърти от жителите на градовете избират този отговор (72 %).

По подобен начин делът на респондентите в градовете, които смятат, че развиването на предприемачески умения на младите хора е важно действие, е най-висок в Кипър (96 %), България (94 %), Хърватия и Малта (по 93 %) и Португалия (92 %). За разлика от тях този дял е най-нисък в Нидерландия (70 %) и Дания (71 %).

Преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците е най-вероятно да се считат за важни в Кипър (95 %), Малта (94 %), България и Румъния (92 %), Португалия (91 %) и Италия (90 %). В Дания (63 %), Нидерландия (72 %) и Швеция (74 %) по-малко от три четвърти от жителите на градовете дават този отговор.

Забелязват се повече различия между държавите по отношение на действията за подобряване на цифровите услуги и инфраструктура за гражданите и предприятията (напр. широколентов достъп до интернет, Wi-Fi, цифрови услуги), което се счита за важно от най-малко осем от всеки десет респонденти, живеещи в градове в Малта (92 %), Гърция (84 %), Ирландия (83 %), България и Румъния (82 %) и Испания (80 %), но от по-малко от шест от всеки десет жители на градове в Дания (49 %) и Нидерландия (58 %).

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

B4 За да укрепите местната икономика и пазара на труда на мястото, където живеете, колко важни според Вас са следните действия? % „Много важно“ или „Сравнително важно“

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Подкрепа за местните малки и средни предприятия	Развитие на предприемаческите умения на младите хора	Преквалификация и повишаване на квалификацията на работниците	Подобряване на цифровите услуги и инфраструктура за гражданите и предприятията (напр. широколентов достъп до интернет, безжичен интернет, цифрови услуги)
EC-27	88	83	83	74
BE	86	76	79	67
BG	94	94	92	82
CZ	84	76	78	65
DK	79	71	63	49
Германия	88	80	79	79
EE	72	84	83	66
Ирландия	91	91	87	83
EL	93	91	87	84
ES	92	89	87	80
FR	85	79	79	67
HR	90	93	85	74
ИТ	92	91	90	79
CY	97	96	95	78
LV	94	90	87	73
LT	84	89	87	73
Люксембург	93	81	80	74
HU	86	87	84	78
MT	95	93	94	92
NL	79	70	72	58
AT	88	84	84	66
Полша	87	86	82	74
PT	95	92	91	76
RO	93	91	92	82
SI	91	88	88	76
SK	88	87	81	67
FI	84	78	86	68
SE	80	74	74	65

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

Въпреки че възприемането на действията за укрепване на местната икономика и пазара на труда е доста сходно за респондентите, живеещи в градовете, по-малките градове и предградията и селските райони на равнището на ЕС, в някои държави могат да се отбележат някои различия.

Подкрепата за местните малки и средни предприятия е действие, което е вероятно да бъде счетено за важно от респондентите в градовете, отколкото от респондентите в селските райони в България (94 % спрямо 90 %), Гърция (93 % спрямо 86 %), Италия (92 % спрямо 86 %), Белгия (86 % спрямо 78 %) и Франция (85 % спрямо 79 %). Обратното се наблюдава в Естония, като 80 % от респондентите в селските райони съобщават за това, за разлика от 72 % от респондентите в градовете.

В Гърция (91 % спрямо 85 %), Латвия (90 % спрямо 83 %), Словакия (87 % спрямо 81 %) и Франция (79 % спрямо 72 %) жителите на градовете са по-склонни от респондентите, живеещи в селските райони, да открият, че развиването на предприемачески умения на младите хора е важно за местната им икономика. Тази тенденция се обръща в Естония (90 % от респондентите в селските райони спрямо 84 % от жителите на градовете), Финландия (87 % спрямо 78 %) и Нидерландия (79 % спрямо 70 %).

В Австрия (84 % спрямо 68 %—74 %), Германия (79 % спрямо 66 %—73 %), Франция (79 % спрямо 67 %—74 %) и Белгия (79 % спрямо 67 %—73 %) респондентите в градовете са по-склонни от респондентите, живеещи в по-малки градове и предградия и в селски райони, да считат преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците за важно действие за укрепване на местната си икономика.

В няколко държави респондентите, живеещи в селските райони, са по-склонни от живеещите в градовете да отговорят, че

подобряването на цифровите услуги и инфраструктура за гражданите и предприятията (напр. широколентов достъп до интернет, Wi-Fi, цифрови услуги) е важно за укрепване на местната икономика. Такъв е случаят в Ирландия (93 % спрямо 83 %), Хърватия (85 % спрямо 75 %), Португалия (85 % спрямо 76 %), Полша (83 % спрямо 73 %), Естония (78 % спрямо 66 %), Австрия (75 % спрямо 66 %) и Нидерландия (69 % спрямо 58 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Градските жители от различни възрасти възприемат някои от действията за укрепване на местната икономика на своя град по различен начин. Например жителите на градовете на възраст 40 и повече години са малко по-склонни от по-младите си колеги да смятат, че е важно да подкрепят местните малки и средни предприятия (90—91 % спрямо 85 %).

Образованието също е важен фактор за начина, по който респондентите в градовете възприемат някои от тези действия. Респондентите в градовете, които са завършили образованието си на възраст 15 или по-малко години, са по-малко склонни от тези, които са завършили образованието си в по-напреднала възраст, да мислят, че е важно да подкрепят местните и средните предприятия (81 % спрямо 89—90 %); също така е по-малко вероятно те да мислят по същия начин за преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците (78 % спрямо 83 %—84 %).

Самостоятелно заетите респонденти, живеещи в градовете (88 %), са по-склонни от работещите с физически труд, живеещи в градовете (81 %), да считат, че е важно да се развият предприемачески умения у младите хора, за да се укрепят местната икономика и пазарът на труда. Появява се обратната тенденция за подобряване на цифровите услуги и инфраструктурата за гражданите и предприятията, която е по-вероятно да бъде сметана за важна от служителите и работниците, полагащи физически труд, живеещи в градовете (и двете по 76 %), отколкото от самостоятелно заетите респонденти, живеещи в градовете (70 %).

Жителите на градовете, които се доверяват на своите местни власти или имат положителен имидж на ЕС, като цяло е по-вероятно да намерят за важни всички изброени действия за укрепване на икономиката на мястото, където живеят.

2.3. Действия за засилване на социалното приобщаване

Респондентите бяха запитани кои от деветте инвестиционни области следва да бъдат приоритизирани, за да се засили социалното приобщаване на мястото, където живеят.

Перспективата на ЕС

Средно в целия ЕС 38 % от гражданите избират по-добри възможности за жилищно настаняване за нуждаещите се (напр. домакинства с ниски доходи или уязвими групи), 36 % достъп до здравеопазване и 34 % помощ за намиране на работа и достъп до работа като инвестиционни области за укрепване на социалното приобщаване там, където живеят. Трима от всеки десет респонденти в целия ЕС (30 %) посочват достъпа до грижи за хора, които зависят от други хора за помощ, като мярка за приоритизиране на мястото, където живеят.

По-малко респонденти посочват: превръщане на обществените места в по-приобщаващи за всички (включително младите хора, възрастните хора, жените, хората с увреждания и ЛГБТИК лицата) (21 %), достъп до социални услуги (напр. консултации, подкрепа при кризи) (20 %), достъп до образование и грижи в ранна детска възраст (от раждането до

задължителната начална училищна възраст) (20 %), възможности за ползване на култура, участие в дейности на общността и участие в гражданския живот (19 %), достъп до училища и обучение (18 %).

B6 За да се засили социалното приобщаване на мястото, където живеете, кои области на инвестиции според Вас следва да бъдат приоритетни? Моля, изберете до три области. [Множество отговори]

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

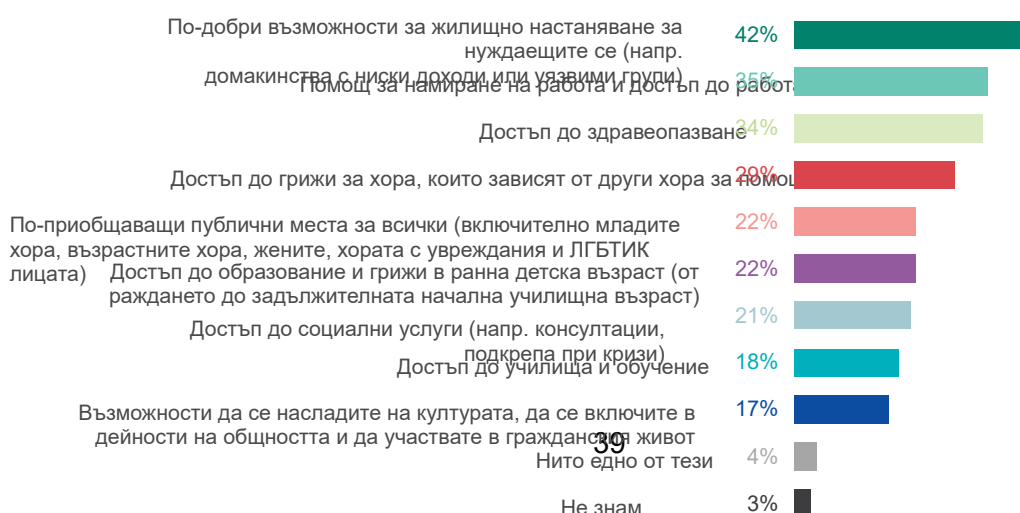
Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Инвестиционната област за засилване на социалното приобщаване, избрана най-много от респондентите, живеещи в градовете, е по-добрият избор за жилищно настаняване на нуждаещите се (42 %). Следват помощ за намиране на работа и достъп до работа (35 %) и достъп до здравни грижи (34 %), като всеки от тях е споменат от около една трета от жителите на града, както и достъп до грижи за хора, които зависят от други хора за помощ, цитирани от около три от всеки десет (29 %).

Около един на всеки петима жители на града посочва, че публичните места са по-приобщаващи за всички (включително младите хора, възрастните хора, жените, хората с увреждания и ЛГБТИК лицата) (22 %), достъпът до образование и грижи в ранна детска възраст (от раждането до задължителната начална училищна възраст) (22 %), достъпът до социални услуги (напр. консултации, подкрепа при кризи) (21 %) и достъпът до училища и обучение (18 %). И накрая, 17 % считат възможностите да се наслаждават на културата, да участват в дейности на общността и да участват в гражданския живот за приоритетна инвестиционна област.

B6 За да се засили социалното приобщаване на мястото, където живеете, кои области на инвестиции според Вас следва да бъдат приоритетни? Моля, изберете до три области. [Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Градове и предградия и селски райони

По-голям дял от респондентите, живеещи в градовете (42 %) и в по-малките градове и предградията (40 %), посочват като област на инвестиции по-добрите възможности за жилищно настаняване за нуждаещите се в сравнение с живеещите в селските райони (31 %). За разлика от тях, респондентите в селските райони (41 %) са по-склонни от тези в градовете (34 %) и по-малките градове и предградията (35 %) да посочват достъпа до здравеопазване като инвестиционна област за укрепване на социалното приобщаване на мястото, където живеят.

В6 За да се засили социалното приобщаване на мястото, където живеете, кои области на инвестиции според Вас следва да бъдат приоритетни? Моля, изберете до три области. [Множество отговори]

(%) Base: n=11 998 – **Респонденти, живеещи в градове** / n=11 882 – **Градове и предградия** / n=7 975 – **Селски райони**

Резултати по държави, насочени към градовете

В 16 държави членки по-добрите възможности за жилишно настаняване на нуждаещите се (напр. домакинства с ниски доходи или уязвими групи) са (съвместните) най-високопоставени инвестиционни области за укрепване на социалното приобщаване на респондентите, живеещи в градовете. В Кипър (64 %), Хърватия (55 %), Ирландия (54 %), Нидерландия (53 %), Унгария и Люксембург (52 %), Португалия и Испания (51 %) по-голямата част от жителите на градовете посочват тази област на инвестиции. За сравнение, около една трета дават същия отговор в Румъния (32%), Австрия и България (и двете по 34%).

Помощта за намиране на работа и достъп до работа е на първо място в Италия (45 %), България и Румъния (по 44 %). В Испания (48 %), Кипър (44 %), Хърватия (41 %) и Гърция (40 %) най-малко четирима от всеки десет респонденти, живеещи в градове, считат намирането на работа и достъпа до работа за приоритетна област на инвестиции (въпреки че областта не е най-високо класираната в тези държави). Не повече от една четвърт обаче отчитат същото в Малта и Австрия (по 22 %), Нидерландия (23 %), Германия и Словакия (по 24 %) и Литва (25 %).

Достъпът до здравеопазване е най-често споменаваната (съвместна) инвестиционна област в девет държави членки. Въпреки това Унгария (63 %) е единствената държава, в която повече от половината от анкетираните, живеещи в градове, споменават тази област. В другите държави членки делът на избраните райони варира от по-малко от един на всеки пет в Малта (12 %), Люксембург (13 %) и Нидерландия (17 %) до почти половината във Финландия (47 %).

Делът на респондентите, които избират достъпа до грижи за хора, които зависят от други хора, като приоритетна област на инвестиции, варира между около един на всеки пет жители на града в Люксембург (20 %) и Швеция (21 %) и около четири на всеки

десет в Кипър и Хърватия (39 %), Финландия (40 %) и Словения (41 %).

В Малта около една трета от респондентите в градовете (34 %) считат, че превръщането на обществените пространства в по-приобщаващи за всички (включително младите хора, възрастните хора, жените, хората с увреждания и ЛГБТИК) е приоритетна област на инвестиции за укрепване на социалното приобщаване в техния град. За разлика от тях по-малко от половината от тях избират този отговор в Чехия (12 %), Унгария (13 %), Дания (15 %), Естония и Словения (16 %).

В България (32 %), Малта (31 %), Гърция и Румъния (и двете по 28 %) около трима от всеки десет респонденти в градовете считат, че достъпът до образование и грижи в ранна детска възраст (от раждането до задължителната начална училищна възраст) е приоритетна област на инвестиции. Не повече от един на всеки седем респонденти смята същото в Унгария (12 %), Дания (13 %) и Словения (14 %).

Финландия (36 %) е държавата с най-голям дял при избора на достъп до социални услуги (напр. консултации, подкрепа при кризи). За разлика от тях, не повече от един на всеки седем жители на града смята същото в Кипър (14 %), Франция и Швеция (15 %).

Във всички държави членки по-малко от трима на всеки десет респонденти, живеещи в градове, посочват достъпа до училища и обучение като приоритетна област на инвестиции (от 12 % в Нидерландия и Испания до 29 % в Румъния).

Възможностите да се насладите на културата, да се включите в дейности на общността и да участвате в гражданския живот се нареждат на най-високо място в Малта, като близо четирима от всеки десет респонденти в градовете (38 %) се позовават на тази област на инвестиции. В другите държави членки делът на градските жители, които избират този отговор, варира от 11 % в Чехия и Унгария до 25 % в Швеция.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

В6 За да се засили социалното приобщаване на мястото, където живеете, кои области на инвестиции според Вас следва да бъдат приоритетни? Моля, изберете до три области. [Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	По-добри възможности за жилищно настаняване за нуждаещите се (напр. домакинства с ниски доходи или уязвими групи)	Помощ за намиране на работа и достъп до работа	Достъп до здравеопазване	Достъп до грижи за хора, които зависят от други хора за помощ	По-приобщаващи публични места за всички (включително младите хора, възрастните хора, жените, хората с увреждания и ЛГБТИК лицата)	Достъп до образование и грижи в ранна детска възраст (от раждането до задължителната начална училищна възраст)	Достъп до социални услуги (напр. консултации, подкрепа при кризи)	Достъп до училища и обучение	Възможности да се насладите на културата, да се включите в дейности на общността и да участвате в гражданския живот
ЕС-27	42	35	34	29	22	22	21	18	17
BE	40	31	29	25	19	21	20	16	17
BG	34	44	42	30	21	32	25	23	14
CZ	38	31	37	34	12	19	18	22	11
DK	38	29	26	32	15	13	23	18	15
Германия	43	24	27	31	26	22	21	25	16
EE	42	37	42	38	16	24	21	20	17
Ирландия	54	27	39	27	26	22	27	17	23
EL	45	40	30	30	28	28	20	17	23
ES	51	48	28	27	23	20	24	12	16
FR	35	30	40	25	21	23	15	19	16
HR	55	41	39	39	21	19	26	19	13
ИТ	36	45	39	25	25	23	19	18	21
CY	64	44	27	39	20	27	14	16	23
LV	35	27	45	36	22	24	21	13	14
LT	38	25	44	33	20	21	27	18	17
Люксембург	52	34	13	20	17	22	21	19	23
HU	52	36	63	28	13	12	21	24	11
MT	36	22	12	24	34	31	26	13	38
NL	53	23	17	28	25	16	24	12	20
AT	34	22	36	34	21	26	22	23	16
Полша	41	33	45	34	18	20	25	15	14
PT	51	37	39	33	19	24	23	16	20
RO	32	44	41	27	20	28	22	29	17
SI	44	26	44	41	16	14	30	14	15
SK	48	24	43	38	18	26	28	16	15
FI	42	31	47	40	17	18	36	14	15
SE	39	38	24	21	23	16	15	17	25

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

В повечето държави членки е по-вероятно по-добрите възможности за жилищно настаняване на нуждаещите се (напр. домакинства с ниски доходи или уязвими групи) да бъдат посочени като приоритетна област на инвестиции за засилване на социалното приобщаване на мястото, където живеят, от респондентите, живеещи в градове, отколкото от респондентите, живеещи в селски райони. Най-големи разлики се наблюдават в Гърция (45 % в градовете спрямо 29 % в селските райони) и Германия (43 % спрямо 27 %). Обратната тенденция се наблюдава в Словения, където респондентите, живеещи в селските райони (54 %), са по-склонни да изберат тази област, отколкото тези, живеещи в градовете (44 %).

Достъпът до здравеопазване е по-вероятно да бъде посочен като приоритетна област на инвестиции от респондентите, живеещи в градовете и предградията и в селските райони, отколкото от респондентите, живеещи в градовете в Чехия (44 %—46 % спрямо 37 %), Германия (33 %—40 % спрямо 27 %) и Швеция (31 %—32 % спрямо 24 %). Във Франция респондентите, живеещи в селските райони (52 %), са по-склонни да споменат тази област на инвестиции, отколкото тези, живеещи в по-малките градове и предградията (45 %) и в градовете (40 %). В няколко държави се очертава различна картина, като жителите на градовете са по-склонни от жителите на селските райони да изберат този отговор. Такъв е например случаят в Унгария (като 63 % от респондентите в градовете и 58 % в градовете в предградията споменават това спрямо 38 % от респондентите в селските райони), България (42 % в градовете, 29 % в градовете в предградията и 23 % в селските райони) и Гърция (30 % в градовете, 20 % в предградията и 18 % в селските райони).

В няколко държави респондентите в градовете, по-малките градове и предградията и в селските райони имат различно схващане за това дали помощта за

намиране на работа и достъпът до работа следва да се считат за приоритетна област на инвестиции. В България (44 % спрямо 32 %), Гърция (40 % спрямо 30 %), Португалия (37 % спрямо 29 %), Германия (24 % спрямо 18 %) и Нидерландия (23 % спрямо 16 %) жителите на градовете са по-склонни от респондентите, живеещи в селските райони, да мислят така. Обратното обаче се отнася за Унгария (48 % в селските райони спрямо 36 % в градовете), Литва (39 % спрямо 25 %), Словакия (39 % спрямо 24 %), Латвия (38 % спрямо 27 %) и Словения (35 % спрямо 27 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Жените, живеещи в градовете, са по-склонни от мъжете, живеещи в градовете, да посочват по-добрите възможности за жилищно настаняване на нуждаещите се (напр. домакинства с ниски доходи или уязвими групи) (44 % спрямо 40 %), достъпа до здравеопазване (37 % спрямо 31 %) и достъпа до грижи за хората, които зависят от други хора за помощ (32 % спрямо 26 %), като област на инвестиции за укрепване на социалното приобщаване в техния град. Появява се обратната тенденция за възможности за ползване на култура, участие в дейности на общността и участие в гражданския живот, което е малко по-вероятно да бъде споменато от мъжете, живеещи в градовете (19 %), отколкото от жените, живеещи в градовете (15 %).

Жителите на градовете на възраст 40 и повече години са по-склонни от по-младите си колеги да изберат достъпа до здравеопазване (35 %—38 % спрямо 28 %—30 %) и достъпа до грижи за хора, които зависят от други хора за помощ (28 %—37 % спрямо 20 %—22 %) като инвестиционни области. От друга страна, респондентите, живеещи в градове на възраст под 40 години, са по-склонни от по-възрастните респонденти да споменат възможностите да се наслаждават на културата, да участват в дейности на общността и да участват в гражданския живот (22 %—23 % спрямо 14 %) и достъпа до училища и обучение (22 %—26 % спрямо 14 %—18 %).

Делът на жителите на градовете, които споменават достъп до грижи за хора, които зависят от други за помощ, е по-висок сред респондентите, завършили образованието си на възраст 15 или по-малко години (40 %), в сравнение с по-високообразованите респонденти (28—30 %).

Респондентите, живеещи в градове, които не работят (47 %), са по-склонни от респондентите в градове в други категории професии (35 %—41 %) да разглеждат по-добрите възможности за жилищно

настаняване за нуждаещите се като приоритетна област на инвестиции. Те също така са по-склонни от служителите и работниците, работещи с физически труд, живеещи в градовете, да споменават достъпа до грижи за хора, които зависят от други хора за помощ (33 % спрямо 25 %—27 %). Достъпът до здравни грижи се споменава по-рядко от работещите с физически труд, живеещи в градовете (25 %), отколкото от респондентите в градовете от други категории професии (34—36 %).

Жителите на градовете, които имат отрицателна представа за ЕС, са по-склонни от тези, които имат положителна представа, да считат достъпа до здравеопазване за приоритетна област на инвестиции (41 % спрямо 32 %—33 %). По-малко вероятно е обаче те да цитират превръщането на обществените места в по-приобщаващи за всички (16 % спрямо 26 %), достъпа до социални услуги (18 % спрямо 24 %) и възможностите да се наслаждават на културата, да участват в дейности на общността и да участват в гражданския живот (13 % спрямо 20 %).

2.4. Инвестиции за подобряване на мобилността

Респондентите бяха попитани в кои области инвестициите са най-необходими за подобряване на мобилността на мястото, където живеят. Беше им предоставен списък със седем мерки.

Перспективата на ЕС

Средно в целия ЕС около половината от гражданите (51 %) избират по-голямата честота на обществения транспорт (автобус, трамвай, метро) като област на инвестиции за подобряване на мобилността там, където живеят. Малко над четири от всеки десет (42 %) казват същото за възможностите за транспорт до околните общини. Подобренията в управлението на движението (32 %) и велосипедните алеи (31 %) се избират от малко над трима от всеки десет респонденти в целия ЕС.

Около една четвърт от респондентите (24 %) посочват пешеходните зони като област на инвестиции за подобряване на мобилността в своя град.

По-малко от един на всеки пет респонденти в ЕС споменава станции за зареждане на електрически автомобили (18 %) или зони без автомобили (16 %).

B9 За да подобрите мобилността на мястото, където живеете, в кои области смятате, че са най-необходими инвестиции? Моля, изберете до три области. [Множество отговори]

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

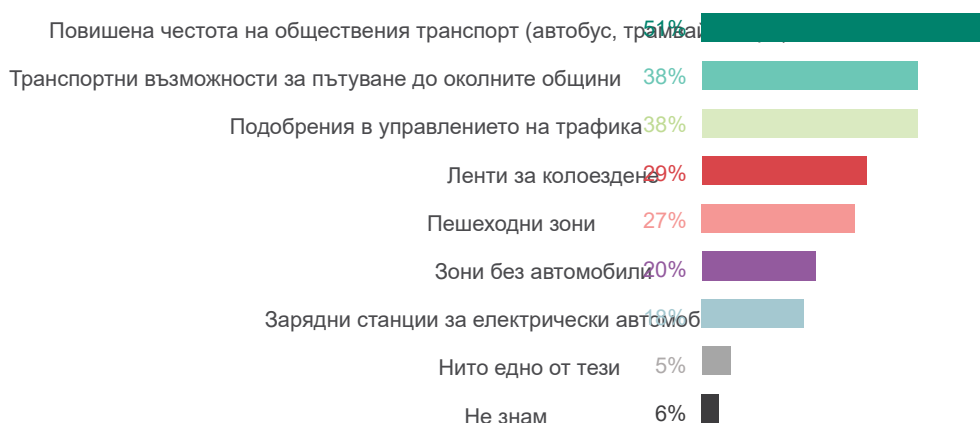
Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Повишената честота на обществения транспорт (автобус, трамвай, метро) е областта, посочена най-често от респондентите, живеещи в градовете (51 %). Следват възможностите за транспорт до околните общини (38 %) и подобренията в управлението на движението (38 %).

Велосипедните алеи (29 %) и пешеходните зони (27 %) се споменават от над една четвърт от респондентите, живеещи в градовете. По-малко респонденти избират зони без автомобили (20 %) и станции за зареждане на електрически автомобили (18 %) като области на инвестиции за подобряване на мобилността в техния град.

B9 За да подобрите мобилността на мястото, където живеете, в кои области според Вас са най-необходими инвестиции? Моля, изберете до три области.
[Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

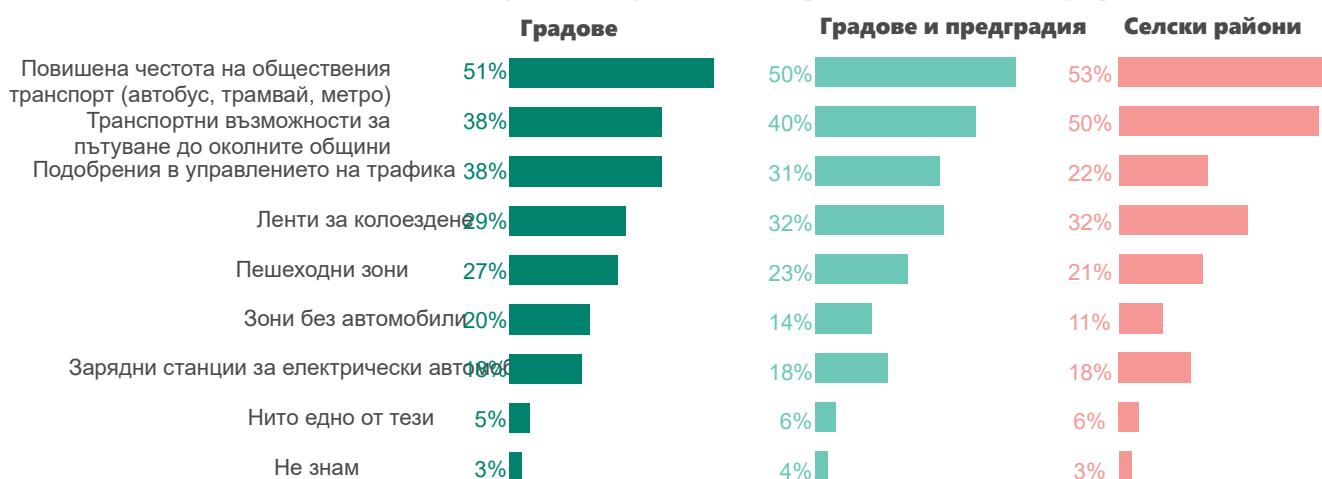
(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Градове и предградия и селски райони

Респондентите, живеещи в селските райони (50 %), са по-склонни да посочат, че инвестициите са най-необходими в транспортни възможности за пътуване до околните общини, в сравнение с тези, живеещи в по-малките градове и предградията (40 %) или градовете (38 %). Обратно, респондентите, живеещи в градовете, са по-склонни от респондентите, живеещи в градовете и предградията и в селските райони, да посочат като приоритетни области на инвестиции: подобрения в управлението на трафика (38 % спрямо 22 %—31 %), пешеходните зони (27 % спрямо 21 %—23 %) и зоните без автомобили (20 % спрямо 11 %—14 %).

B9 За да подобрите мобилността на мястото, където живеете, в кои области смятате, че са най-необходими инвестиции? Моля, изберете до три области. [Множество отговори]

(%) Основа: n=11 998 – **Респонденти, живеещи в градове** / n=11 882 – **Градове и предградия** / n=7 975 – **Селски райони**

Резултати по държави, насочени към градовете

В 23 държави членки най-голям дял от жителите на градовете посочват повишената честота на обществения транспорт (автобус, трамвай, метро) като област, в която инвестициите са най-необходими за подобряване на мобилността в техния град. В Португалия (63 %), Хърватия (62 %), Ирландия (61 %), Гърция и Италия (по 60 %) най-малко шест от всеки десет респонденти, живеещи в градове, избират този отговор, за разлика от по-малко от четири от всеки десет респонденти в Люксембург (34 %) и Чехия (37 %).

Около половината от респондентите, живеещи в градове, посочват възможности за транспорт за пътуване до околните общини в Кипър (50 %) и Испания (48 %); този дял намалява до по-малко от три десети в Нидерландия (23 %), Дания (26 %) и Швеция (28 %).

Подобренията в управлението на трафика са на първо място в България (55 %), Люксембург (52 %), Румъния (48 %) и Литва (47 %). Този отговор се избира и от най-малко половината от жителите на градовете в Кипър (55 %), Хърватия (53 %), Ирландия (51 %) и Италия (50 %). За сравнение, по-малко от трима на всеки десет респонденти в градове в Полша и Швеция (по 26 %), Дания (27 %), Латвия (28 %) и Словакия (29 %) избират този отговор.

Около четирима от всеки десет жители на града в Словения (39 %) посочват, че за да се подобри мобилността в техния град, са най-необходими инвестиции за създаване на повече велосипедни алеи, докато около половината от тях съобщават същото в Португалия и Испания (по 21 %) и в Ирландия (22 %).

В Естония (41 %) и Кипър (40 %) около четирима от всеки десет респонденти, живеещи в градове, посочват пешеходните зони като най-необходима област за инвестиции. Австрия (18 %), Люксембург (19 %), Белгия и Малта (по 20 %), Германия и Нидерландия (по 21 %) са държавите с най-нисък дял на отговорилите.

Във всички държави членки по-малко от една трета от респондентите, живеещи в градове, посочват зарядни станции за електрически автомобили (от 14 % в Литва до 32 % в Хърватия и Словакия) и по-малко от една четвърт избират зони без автомобили (от 7 % в Естония до 24 % в Люксембург и Малта) като области, в които са необходими инвестиции за подобряване на мобилността в техния град.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

B9 За да подобрите мобилността на мястото, където живеете, в кои области смятате, че са най-необходимите инвестиции? Моля, изберете до три области. [Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Повишена честота на обществения транспорт (автобус, трамвай, метро)	Транспортни възможности за пътуване до околните общини	Подобрения в управлението на трафика	Ленти за коловоз	Пешеходни зони	Зони без автомобили	Зарядни станции за електрически автомобили
EC-27	51	38	38	29	27	20	18
BE	48	31	42	37	20	18	13
BG	54	38	55	26	37	29	15
CZ	37	33	30	29	29	29	9
DK	41	26	27	34	23	17	18
Германия	50	33	38	34	21	18	19
EE	48	34	47	31	41	21	7
Ирландия	61	42	51	22	30	19	21
EL	60	44	47	25	35	31	20
ES	59	48	31	21	28	19	21
FR	47	40	38	29	25	15	20
HR	62	37	53	32	35	32	10
ИТ	60	37	50	29	29	19	17
CY	59	50	55	36	40	16	10
LV	45	31	28	23	34	24	13
LT	46	41	47	28	31	14	11
Люксембург	34	31	52	33	19	22	24
HU	53	39	33	32	29	28	14
MT	52	45	39	30	20	26	24
NL	42	23	31	31	21	20	15
AT	47	33	42	24	18	25	18
Полша	45	43	26	34	28	23	16
PT	63	36	46	21	32	22	17
RO	46	34	48	33	35	28	18
SI	54	32	40	39	24	22	15
SK	48	38	29	36	37	32	8
FI	46	37	30	29	29	21	16
SE	43	28	26	30	29	20	21

Отговорите „Нито едно от тези“ и „Не знам“ не са показани.

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

В повечето държави се очертава ясен модел, при който респондентите, живеещи в селски райони, са по-склонни от тези, живеещи в градове или в по-малки градове и предградия, да вярват, че за да се подобри мобилността на мястото, където живеят, са необходими инвестиции в транспортни възможности за пътуване до околните общини. Тази тенденция е най-силно изразена във Франция (57 % спрямо 40 %—48 %), Белгия (51 % спрямо 29 %—31 %), Хърватия (57 % спрямо 37 %—42 %) и Румъния (57 % спрямо 34 %—46 %).

Повечето държави показват по-голяма тенденция респондентите, живеещи в градовете, да посочват подобренията в управлението на движението като приоритетна област за инвестиции в сравнение с тези, които живеят в повече селски райони. Разликата в дела на респондентите, споменаващи тази област, е най-малко 20 процентни пункта, като жителите на градовете се сравняват с жителите на селските райони в Хърватия (53 % в градовете спрямо 28 % в селските райони), Италия (50 % спрямо 21 %), Румъния (48 % спрямо 27 %), Литва (47 % спрямо 21 %), Естония (47 % спрямо 26 %), Португалия (46 % спрямо 22 %), Белгия (42 % спрямо 21 %), Франция (38 % спрямо 17 %) и Унгария (33 % спрямо 12 %).

Други важни разлики между нивата на урбанизация могат да бъдат отбелязани в някои държави по отношение на следните области: пешеходни зони и свободни от автомобили зони. Например в Германия респондентите, живеещи в градовете, са по-склонни от живеещите в селските райони да споменават пешеходните райони (21 % спрямо 6 %) и зоните без автомобили (18 % спрямо 7 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

%) и зоните без автомобили (23 % спрямо 16 %).

Жените, живеещи в градовете (41 %), са по-склонни от своите колеги мъже в градовете (34 %) да отговорят, че възможностите за транспорт до околните общини са приоритетна инвестиционна област за подобряване на мобилността в техния град. Обратно, мъжете, живеещи в градовете, са по-склонни да споменават велосипедните алеи (31 % спрямо 27 % от жените) и станциите за зареждане на електрически автомобили (22 % спрямо 14 %).

Някои вариации могат да бъдат забелязани и в различните възрастови групи. Например жителите на градовете на възраст 55 и повече години са по-малко склонни от по-младите си колеги (26 % спрямо 30 %—32 %) да посочват велосипедните алеи като приоритетна област на инвестиции.

Градските жители с различни нива на образование не се различават много по начина, по който възприемат кои инвестиционни области са най-необходими. Единственото изключение са подобренията в управлението на движението, което е област, която е по-вероятно да бъде спомената от респондентите, завършили образованието си на възраст 16 или повече години (39 %), отколкото от тези, които завършват образованието си на възраст 15 или по-малко години (28 %).

Ръчните работници, живеещи в градовете, са по-малко склонни от градските жители в други категории професии да споменават повишената честота на обществения транспорт (автобус, трамвай, метро) (37 % спрямо 52 %—53 %) и подобренията в управлението на движението (30 % спрямо 38 %—41 %).

Възприемането от страна на жителите на градовете на областите, които се нуждаят от инвестиции, е в съответствие с представата им за ЕС. Например жителите на градовете с положителна представа за ЕС са по-склонни от тези с отрицателна представа да споменават велосипедните алеи (31 % спрямо 23 %), станциите за зареждане на електрически автомобили (22 % спрямо 13

3. Предизвикателства, свързани с изменението на климата и околната среда

Респондентите бяха запитани и за действията, предприети за справяне с предизвикателствата на изменението на климата и околната среда на мястото, където живеят.

Перспективата на ЕС

Средно в целия ЕС за всяко от действията за справяне с изменението на климата и околната среда, изброени в проучването, повече от шест от всеки десет граждани съобщават, че техните местни власти не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия — от 61 % за управление на отпадъците, включително съоръжения за рециклиране, до 73 % за енергийна ефективност на сградите.

B8 За да се справят с предизвикателствата на изменението на климата и околната среда на мястото, където живеете, смятате ли, че местните власти предприемат достатъчно действия във всяка от следните области?

% „Изобщо не предприема действия“ или „Предприемане на действия, но недостатъчно“

(%) Основа: n=31 855 — **Всички респонденти** (градове, по-малки градове и предградия, както и селски райони)

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Около три четвърти от респондентите, живеещи в градовете (74 %), съобщават, че техните местни власти не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия за справяне с енергийната ефективност на сградите (23 % „без действия“ и 51 % „без достатъчно действия“). По подобен начин почти три четвърти (73 %) от респондентите в градовете като цяло отговарят, че не се предприемат действия (31 %) или че не се предприемат достатъчно действия (42 %) за справяне със заплахите, произтичащи от горещи вълни или наводнения (напр. чрез създаване на богати на сенки улици, места за ограничаване на водата и др.); същият дял (73 %) се наблюдава и при действията за справяне със замърсяването на въздуха (28 % „без действия“ и 45 % „недостатъчно действия“).

За останалите райони делът на респондентите, които съобщават, че в техния град не се предприемат действия или се предприемат недостатъчни действия, варира между 64 % за безопасни пешеходни пътеки и велосипедни алеи и 69 % за устойчив обществен транспорт като алтернатива на използването на автомобила.

B8 За да се справят с предизвикателствата на изменението на климата и околната среда на мястото, където живеете, смятате ли, че местните власти предприемат достатъчно действия във всяка от следните области?

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Градове и предградия и селски райони

Респондентите, живеещи в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони, имат различни възприятия за това дали техните местни власти предприемат достатъчно действия за справяне с предизвикателствата на изменението на климата и околната среда на мястото, където живеят. Например жителите на градовете (73 %) са по-склонни от респондентите в градовете и предградията (69 %) и в селските райони (61 %) да отговорят, че техните местни органи не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия за справяне със замърсяването на въздуха. Обратно, анкетираните, живеещи в градовете (69 %), са по-малко склонни от живеещите в градовете и предградията (75 %) и в селските райони (78 %) да мислят, че не се предприемат действия или че не се предприемат достатъчно действия в областта на устойчивия обществен транспорт като алтернатива на използването на автомобила.

B8 За да се справят с предизвикателствата на изменението на климата и околната среда на мястото, където живеете, смятате ли, че местните власти предприемат достатъчно действия във всяка от следните области?

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Резултати по държави, насочени към градовете

В България (91 %), Румъния (86 %), Унгария (85 %), Хърватия (84 %), Словения (83 %), Португалия (82 %) и Испания (81 %) делът на респондентите, живеещи в градове, които смятат, че техните местни власти изобщо не предприемат действия или предприемат някакви действия, но не са достатъчни за подобряване на енергийната ефективност на сградите, е по-висок от осем на всеки десет. За разлика от това, това мнение се споделя от по-малко от шест на всеки десет респонденти в Малта (56 %), Люксембург (57 %), Нидерландия и Швеция (по 59 %).

В Хърватия и Кипър (89 %), България (87 %), Румъния (86 %), близо девет от всеки десет респонденти, живеещи в градове, считат, че техните местни органи не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия за справяне със заплахите, произтичащи от горещи вълни или наводнения (напр. чрез създаване на богати на сенки улици, места за ограничаване на водата и др.). За сравнение, около половината от респондентите споделят това мнение в градовете Дания (49 %) и Финландия (52 %).

Около девет от всеки десет респонденти в градовете в България (91 %), Румъния (90 %) и Хърватия (88 %) считат, че техните местни власти изобщо не предприемат действия или предприемат някакви действия, но недостатъчни, за справяне със замърсяването на въздуха. Делът на респондентите, които съобщават за това, е значително по-нисък във Финландия (59 %), Естония (60 %), Малта и Швеция (по 61 %), Дания и Нидерландия (по 62 %).

Делът на жителите на градовете, които посочват, че техните местни органи не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия в областта на устойчивия обществен транспорт като алтернатива на използването на автомобила, варира от по-малко от половината в Люксембург (46 %) до най-малко осем на всеки десет в България (80

%), Италия (81 %), Хърватия (85 %) и Кипър (89 %).

Около девет от всеки десет респонденти, живеещи в градове в България (91 %), посочват, че техните местни органи не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия в областта на управлението на отпадъците, включително съоръженията за рециклиране. Делът на жителите на градовете, които споделят това мнение, е висок и в Румъния (83 %), Хърватия (82 %) и Кипър (81 %). За сравнение, по-малко от половината от респондентите, живеещи в градове, изразяват това мнение във Финландия (43 %) и Люксембург (48 %).

Повече от осем от всеки десет респонденти, живеещи в градове в Кипър (87 %) и България (83 %), смятат, че техните местни органи не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия за създаване на безопасни пешеходни пътеки и велосипедни алеи. За разлика от тях половината от жителите на градовете мислят по същия начин в Австрия и Нидерландия (по 50 %).

В8 За да се справят с предизвикателствата на изменението на климата и околната среда на мястото, където живеете, смятате ли, че местните власти предприемат достатъчно действия във всяка от следните области?

% „Изобщо не предприема действия“ или „Предприемане на действия, но недостатъчно“

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Енергийна ефективност на сградите	Заплахи, произтичащи от горещи вълни или наводнения (напр. чрез създаване на богати на сенки улици, места за ограничаване на водата и др.)	Замърсяване на въздуха	Устойчивият обществен транспорт като алтернатива за използване на автомобила	Управление на отпадъците, включително съоръжения за рециклиране	Безопасни пътеки за пешеходци и велосипедни алеи
EC-27	74	73	73	69	67	64
BE	70	70	72	72	62	67
BG	91	87	91	80	91	83
CZ	66	81	72	63	61	62
DK	63	49	62	66	51	63
Германия	70	67	67	67	59	69
EE	72	69	60	60	60	67
Ирландия	78	69	75	77	71	64
EL	75	75	77	74	72	77
ES	81	77	77	72	76	66
FR	73	70	69	60	60	53
HR	84	89	88	85	82	80
ИТ	80	81	84	81	76	70
CY	79	89	86	89	81	87
LV	79	70	70	66	67	69
LT	75	74	79	75	65	57
Люксембург	57	72	69	46	48	65
HU	85	74	84	76	71	70
MT	56	60	61	57	59	61
NL	59	59	62	64	54	50
AT	72	67	68	59	50	50
Полша	73	77	75	68	71	67
PT	82	81	81	76	73	69
RO	86	86	90	77	83	79
SI	83	81	84	76	74	75
SK	72	80	75	71	71	72
FI	61	52	59	55	43	58
SE	59	60	61	67	61	56

Мярката с най-висок общ дял на отговорите „Изобщо не предприема действия“ и „Предприемане на действия, но недостатъчно“ за всяка държава е показана с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

Разликите в начина, по който респондентите в градовете, по-малките градове и предградията и селските райони възприемат действията на местните власти в районите, изброени в проучването, като цяло следват същия модел в различните държави, както се наблюдава на равнището на ЕС-27.

В повечето държави членки респондентите, живеещи в селските райони, са по-склонни от живеещите в градовете да мислят, че техните местни органи изобщо не предприемат действия или предприемат някакви действия, но не достатъчно, в областта на устойчивия обществен транспорт като алтернатива на използването на автомобила. Това разделение е най-силно изразено в Нидерландия (81 % в селските райони спрямо 64 % в градовете), Франция (78 % спрямо 60 %) и Финландия (76 % спрямо 55 %).

В няколко държави членки делът на респондентите, които считат, че техните местни органи не предприемат никакви действия или не предприемат достатъчно действия за справяне със замърсяването на въздуха, е по-висок сред респондентите, живеещи в градове, отколкото сред респондентите в селските райони. Най-големи разлики се наблюдават във Франция (72 % в градовете спрямо 49 % в селските райони) и в Латвия (60 % спрямо 42 %). Обратната тенденция се наблюдава в Гърция (89 % в селските райони спрямо 61 % в градовете), Нидерландия (70 % спрямо 54 %) и Португалия (68 % спрямо 51 %).

Подобен модел се наблюдава и по отношение на управлението на отпадъците, включително рециклирането. В повечето държави членки респондентите в градовете са по-склонни от респондентите, живеещи в селските райони, да мислят, че техните местни органи изобщо не предприемат действия или предприемат някои действия, но не достатъчно, в тази област. Разликата между тези две групи е 20 процентни пункта

в България (91 % спрямо 71 %) и Германия (59 % спрямо 39 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Жените, живеещи в градовете (67 %), са по-склонни от мъжете, живеещи в градовете (62 %), да считат, че техните местни органи изобщо не предприемат действия или предприемат някои действия, но не достатъчно, в областта на безопасните пешеходни пътеки и велосипедни алеи.

За повечето области, изброени в проучването, работниците, полагащи физически труд, които живеят в градовете, са по-малко склонни от жителите на градовете в други категории професии да мислят, че техните местни органи изобщо не предприемат действия или предприемат някои действия, но не са достатъчни. Например 70 % от работниците, полагащи физически труд, смятат това по отношение на енергийната ефективност на сградите, за разлика от 75 % от респондентите в други категории професии.

4. Сътрудничество между градските и селските райони

На респондентите беше представен списък със седем форми на сътрудничество между градските и селските райони. Те бяха помолени да изберат до три форми, които биха били най-полезни за хората на мястото, където живеят.

Перспективата на ЕС

Средно 48 % от гражданите в ЕС смятат, че подобряването на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села би било от най-голяма полза за хората на мястото, където живеят. Около четири от всеки десет (41 %) заявяват, че би било от полза да се подобри координираният и достатъчен достъп до здравни услуги. Това е последвано от преодоляване на недостига на работна ръка на пазара на труда чрез привличане на повече хора от региона (30 %) и подобряване на достъпа до висококачествени хранителни продукти, произведени в близост (30 %).

B7 Стандартът на живот на хората, живеещи в градове и села, може да се подобри, когато има сътрудничество между различни околни населени места. Кои от следните форми на сътрудничество между градските и селските райони според Вас биха били най-полезни за хората на мястото, където живеете? Моля, изберете до три форми на сътрудничество.
[Множество отговори]

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Формата на сътрудничество между градските и селските райони, подбрана най-много от респондентите, живеещи в градовете, подобрява връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села (46 %).

Подобряването на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги е втората най-високопоставена форма на сътрудничество между градските и селските райони (спомената от 39 %). Това е последвано от преодоляване на недостига на работна ръка на пазара на труда чрез привличане на повече хора от региона (32 %) и подобряване на достъпа до висококачествени хранителни продукти, произведени в близост (32 %).

Подобряването на координирания достъп до висококачествени услуги за образование и обучение (27 %), обединяването на ресурси за подобряване на опазването на природните пространства и биологичното разнообразие (26 %) и инвестирането в намаляване на цифровото разделение (напр. чрез създаване на по-добър достъп до онлайн образование, възможности за електронна търговия) (22 %) се считат за полезни от около една четвърт от жителите на града.

B7 Стандартът на живот на хората, живеещи в градове и села, може да се подобри, когато има сътрудничество между различни околни населени места. Кои от следните форми на сътрудничество между градските и селските райони според Вас биха били най-полезни за хората на мястото, където живеете? Моля, изберете до три форми на сътрудничество. [Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Градове и предградия и селски райони

Респондентите в селските райони (53 %) са по-склонни от живеещите в по-малките градове и предградията (47 %) и в градовете (46 %) да считат, че подобряването на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села би било от полза за сътрудничеството между градските и селските райони. Подобен модел се наблюдава за подобряване на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги. Всички други форми на сътрудничество е по-вероятно да бъдат цитирани от респонденти, живеещи в градове, отколкото от респонденти, живеещи в селски райони.

B7 Стандартът на живот на хората, живеещи в градове и села, може да се подобри, когато има сътрудничество между различни околни населени места.
Кои от следните форми на сътрудничество между градските и селските райони според Вас биха били най-полезни за хората на мястото, където живеете? Моля, изберете до три форми на сътрудничество.
[Множество отговори]

Резултати по държави, насочени към градовете

В 16 държави подобряването на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села е най-често споменаваната форма на сътрудничество между градските и селските райони от респондентите, живеещи в градовете. В Кипър и Испания (59 %), Хърватия (58 %), България и Ирландия (52 %), Естония (51 %) поне половината от респондентите в градовете споменават тази форма на сътрудничество. В Люксембург (33 %) и Гърция (35 %) около една трета от респондентите в градовете съобщават същото.

Подобряването на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги е на първо място в десет държави. В Унгария 60 % от респондентите в градовете дават този отговор. Финландия (52 %), Литва и Словения (и двете с по 49 %) също имат висок дял при избора на този отговор. Около половината от тях избират този отговор в Нидерландия (26 %) и Белгия (27 %).

В Кипър (46 %), Румъния (43 %), Гърция (41 %) и Естония (40 %) най-малко четирима от всеки десет респонденти в градовете считат, че справянето с недостига на работна ръка на пазара на труда чрез привличане на повече хора от региона би било от полза за сътрудничеството между градските и селските райони. За сравнение, не повече от една четвърт от респондентите в градовете съобщават същото в Дания (19 %), Франция (22 %), Люксембург и Нидерландия (по 25 %).

Близо един на всеки двама жители на града в България и Хърватия (по 47%) отговаря, че подобряването на достъпа до висококачествени хранителни продукти е форма на сътрудничество между градските и селските райони, която би била от полза за хората, живеещи в техния град. В Кипър (21 %) и Ирландия (22 %), от друга страна, по-малко от една четвърт от респондентите, живеещи в градовете, избират този отговор.

Делът на респондентите, живеещи в градове, които посочват подобряване на

координирания достъп до висококачествени услуги за образование и обучение, варира от не повече от един на всеки пет респонденти в градове в Нидерландия (15 %), Словения и Швеция (и двете по 18 %), Дания и Франция (и двете по 19 %) до близо четири на всеки десет в Ирландия (38 %).

Най-малко една трета от респондентите в градовете в Хърватия (35 %) и Люксембург (34 %) избират обединяването на ресурси за подобряване на опазването на природните пространства и биологичното разнообразие като полезна форма на сътрудничество между градските и селските райони. Този дял е най-нисък в Чехия (16 %), Латвия и Литва (и двете по 17 %).

Инвестирането в намаляване на цифровото разделение (напр. чрез създаване на по-добър достъп до онлайн образование, възможности за електронна търговия) се избира от малко над една трета от респондентите в градовете в Гърция (35 %) и Малта (34 %). Дания (13 %), Австрия и Чехия (по 14 %) и Естония (15 %) са с най-нисък дял на респондентите, избрали тази форма на сътрудничество между градските и селските райони.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

B7 Стандартът на живот на хората, живеещи в градове и села, може да се подобри, когато има сътрудничество между различни околни населени места. Кой от следните форми на сътрудничество между градските и селските райони според Вас биха били най-полезни за хората на мястото, където живеете? Моля, изберете до три форми на сътрудничество. [Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Подобряване на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села	Подобряване на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги	Справяне с недостига на работна ръка на пазара на труда чрез привличане на повече хора от региона	Подобряване на достъпа до висококачествени хранителни продукти, произведени в близост	Подобряване на координирания достъп до висококачествени услуги в областта на образованието и обучението	Обединяване на ресурси за подобряване на опазването на природните пространства и биологичното разнообразие	Инвестиране в намаляване на цифровото разделение (напр. чрез създаване на по-добър достъп до онлайн образование, възможности за електронна търговия)
EC-27	46	39	32	32	27	26	22
BE	46	27	30	33	23	26	21
BG	52	44	35	47	35	24	19
CZ	40	32	30	37	23	16	14
DK	47	29	19	26	19	29	13
Германия	46	32	39	28	29	23	25
EE	51	46	40	31	34	23	15
Ирландия	52	48	31	22	38	23	24
EL	35	42	41	33	31	30	35
ES	59	31	37	26	30	24	26
FR	40	42	22	36	19	30	19
HR	58	42	34	47	27	35	18
ИТ	45	48	28	30	32	27	22
CY	59	42	46	21	35	24	26
LV	46	45	32	35	24	17	17
LT	46	49	29	25	33	17	23
Люксембург	33	29	25	36	25	34	16
HU	45	60	31	33	36	23	22
MT	42	35	33	28	34	31	34
NL	42	26	25	28	15	31	17
AT	46	41	38	35	28	30	14
Полша	39	47	29	33	25	26	20
PT	47	48	33	35	36	28	23
RO	38	44	43	44	35	25	24
SI	44	49	26	43	18	24	20
SK	46	44	36	39	25	29	22
FI	41	52	32	34	23	30	20
SE	40	35	32	33	18	25	20

Отговорите „Нито едно от тези“ и „Не знам“ не са показани.

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

между респондентите, живеещи в повече градски райони.

В повечето държави членки респондентите, живеещи в селски райони, са по-склонни от респондентите, живеещи в градове, да посочат, че подобряването на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села би било от най-голяма полза за хората на мястото, където живеят. Най-големи разлики се наблюдават в Германия (60 % спрямо 46 %—51 %), Франция (59 % спрямо 40 %—43 %), Естония (59 % спрямо 46 %—51 %), Румъния (47 % спрямо 38 %—39 %) и Швеция (58 % спрямо 40 %—45 %). Обратната тенденция може да се отбележи в България, където респондентите в градовете (52 %) са по-склонни да дадат този отговор, отколкото тези, които живеят в по-малки градове и предградия (42 %) и тези в селските райони (39 %).

По подобен начин подобряването на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги е форма на сътрудничество между градските и селските райони, която се споменава по-често от респондентите, живеещи в селските райони, отколкото от респондентите, живеещи в градовете в повечето държави. Тази тенденция е най-силно изразена във Франция (52 % спрямо 42 %), Германия (46 % спрямо 32 %) и Чехия (42 % спрямо 32 %). В Гърция обаче респондентите, живеещи в градовете (42 %), са по-склонни от тези, живеещи в градовете и предградията (31 %) или в селските райони (30 %) да споменат подобряването на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги. Аналогично, в България (44 % спрямо 32 %) и Словения (49 % спрямо 41 %) респондентите, живеещи в градовете, са по-склонни от живеещите в селските райони да изберат този отговор.

Що се отнася до другите форми на сътрудничество между градските и селските райони, разликата между респондентите в градските и селските райони, наблюдавана на равнището на ЕС, е видима в повечето държави, като по-високите дялове споменават формата на сътрудничество

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

На въпроса кои форми на сътрудничество между градските и селските райони биха били най-полезни за хората в техния град, жените, живеещи в градовете, са по-склонни от мъжете, живеещи в градовете, да посочат координиран и достатъчен достъп до здравни услуги (42 % спрямо 36 %) и подобряване на достъпа до висококачествени хранителни продукти, произведени в близост (34 % спрямо 30 %). Напротив, мъжете, живеещи в градовете, са по-склонни от жените, живеещи в градовете, да избират обединяване на ресурси за подобряване на опазването на природните пространства и биологичното разнообразие (28 % спрямо 24 %) и инвестиране в намаляване на цифровото разделение (например чрез създаване на по-добър достъп до онлайн образование, възможности за електронна търговия) (26 % спрямо 18 %).

Делът на респондентите, които посочват подобряването на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги като полезна форма на сътрудничество между градските и селските райони, се увеличава с възрастта: от 32 % от жителите на градовете на възраст под 25 години до 43 % от тези на възраст 55 и повече години. По-младите респонденти, живеещи в градовете, обаче са по-склонни от по-възрастните да споменат обединяването на ресурси за подобряване на опазването на природните пространства и биологичното разнообразие (30 % от лицата на възраст 15—24 години спрямо 24 % от лицата на възраст 55 и повече години) и инвестирането в намаляване на цифровото разделение (например чрез създаване на по-добър достъп до онлайн образование, възможности за електронна търговия) (26 %—31 % от респондентите на възраст под 40 години спрямо 17 %—20 % от по-възрастните респонденти).

Колкото по-високообразовани са респондентите, толкова по-вероятно е те да считат, че подобряването на връзките на обществения транспорт между градовете и

близките градове и села е полезна форма на сътрудничество между градските и селските райони (от 40 % от жителите на градовете, които са завършили образованието си на възраст 15 или по-малко години, до 48 % от тези, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години).

Подобряването на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села се счита за полезна форма на сътрудничество между градските и селските райони в по-малка степен от работещите с физически труд, живеещи в градовете (37 %), в сравнение с тези, които не работят (46 %), служителите (46 %) и самостоятелно заетите респонденти (48 %). Жителите на градовете, които не работят (44 %), са по-склонни от работниците (31 %) и служителите (36 %) да изберат подобряването на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги като форма на сътрудничество между градските и селските райони.

Жителите на градовете с положителен образ на ЕС е по-вероятно, отколкото тези с отрицателен образ, да споменат следните форми на сътрудничество между градските и селските райони: обединяване на ресурси за подобряване на опазването на природните пространства и биологичното разнообразие (30 % спрямо 20 %) и инвестиране в намаляване на цифровото разделение (напр. чрез създаване на по-добър достъп до онлайн образование, възможности за електронна търговия) (26 % спрямо 16 %).

5. Участие в процеса на вземане на решения на местно равнище

5.1. Възприятия за вземане на решения на местно равнище

Респондентите бяха попитани до каква степен са съгласни или не са съгласни с три твърдения относно вземането на решения на местно равнище там, където живеят.

Перспективата на ЕС

Повече от шест от всеки десет граждани в ЕС (63 %) са „напълно съгласни“ или „донякъде съгласни“, че биха искали да участват в по-голяма степен във вземането на решения, засягащи мястото, където живеят. По-малък дял от 52 % са съгласни, че са запознати с възможностите за оказване на влияние върху решенията, засягащи мястото, където живеят. И накрая, около четири от всеки десет (39 %) са съгласни, че местните власти включват в достатъчна степен гражданите във вземането на решения, засягащи мястото, където живеят.

B11 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно участието във вземането на решения на местно равнище?
% „напълно съм съгласен(на)“ или „донякъде съм съгласен(на)“

(%) Основа: n=31 855 — **Всички респонденти** (градове, предградия и селски райони)

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Въпреки че по-голямата част от гражданите, живеещи в градовете, са съгласни, когато бъдат попитани дали биха искали да участват в по-голяма степен във вземането на решения, засягащи мястото, където живеят (17 % са „напълно съгласни“ и 48 % са „донякъде съгласни“), малцинството е съгласно, че техните местни власти включват в достатъчна степен гражданите във вземането на решения (8 % са „напълно съгласни“ и 29 % са „донякъде съгласни“). Освен това 42 % от респондентите в градовете не са съгласни, когато са запитани дали са запознати с възможностите за оказване на влияние върху решенията, засягащи мястото, където живеят; около един на всеки двама потвърждава, че е запознат (10 % са „напълно съгласни“ и 41 % са „донякъде съгласни“).

B11 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно участието във вземането на решения на местно равнище?

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

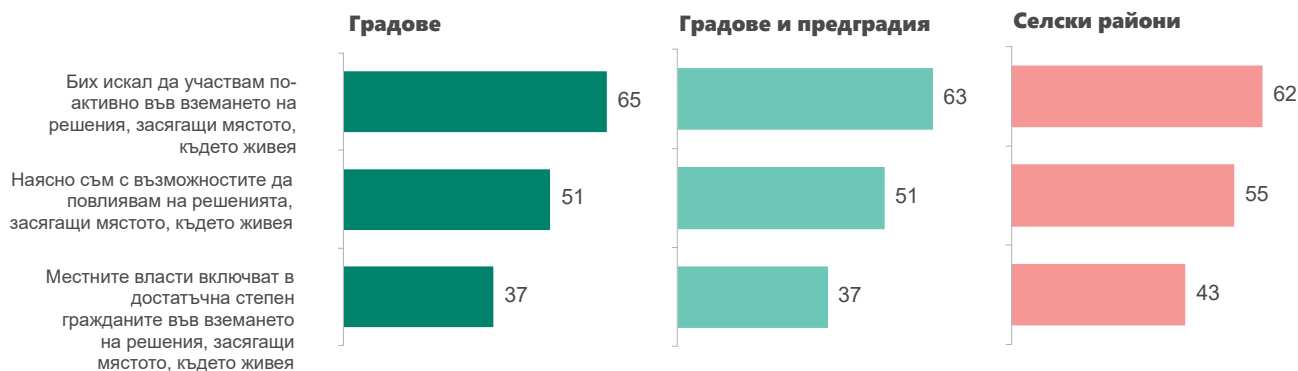
Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Градове и предградия и селски райони

Равнището на съгласие за изявленията относно вземането на решения на местно равнище не се различава много за респондентите, живеещи в градовете, по-малките градове и предградията и селските райони. Въпреки това респондентите в селските райони са малко по-склонни да се съгласят, че местните власти включват в достатъчна степен гражданите в решенията, засягащи мястото, където живеят (43 % спрямо 37 % в градовете, по-малките градове и предградията).

B11 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно участието във вземането на решения на местно равнище?

% „напълно съм съгласен(на)“ или „донякъде съм съгласен(на)“

(%) Основа: n=11 998 – Респонденти, живеещи в градове / n=11 882 – Градове и предградия / n=7 975 – Селски райони

Резултати по държави, насочени към градовете

В почти всички държави членки най-малко половината от респондентите, живеещи в градове, са съгласни, че биха искали да участват в по-голяма степен във вземането на решения, засягащи мястото, където живеят, като най-високите дялове се наблюдават в Кипър (87 %), Гърция (84 %), България (82 %), Румъния (81 %) и Португалия (80 %). В Дания (38 %) и Нидерландия (45 %) обаче по-малко от половината от жителите на градовете са съгласни с това твърдение.

В 17 държави членки най-малко половината от респондентите, живеещи в градове, са съгласни, че са запознати с възможностите за оказване на влияние върху решенията, засягащи мястото, където живеят. В Малта 94 % от респондентите в градовете споделят това мнение; делът на споразуменията е висок и в Гърция (69 %) и Португалия (66 %). За разлика от тях, не повече от четирима на всеки десет жители на града в Дания (39%) изразяват съгласие с това твърдение.

Повече от осем от всеки десет жители на града в Малта (83 %) са съгласни, че местните власти включват в достатъчна степен гражданите във вземането на решения, засягащи мястото, където живеят. В още една държава (Гърция) мнозинството от респондентите (55 %) са съгласни с това твърдение. За разлика от тях в Кипър (23 %), Чехия (25 %) и Естония (27 %) около една четвърт от жителите на градовете изразяват съгласие.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

B11 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно участието във вземането на решения на местно равнище? % „напълно съм съгласен(на)“ или „донякъде съм съгласен(на)“

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Бих искал да участвам по-активно във вземането на решения, засягащи мястото, където живея	Наясно съм с възможностите да повлиявам на решенията, засягащи мястото, където живея	Местните власти включват в достатъчна степен гражданите във вземането на решения, засягащи мястото, където живея
EC-27	65	51	37
BE	55	42	30
BG	82	59	34
CZ	58	49	25
DK	38	39	35
Германия	61	53	37
EE	70	43	27
Ирландия	73	62	39
EL	84	69	55
ES	73	55	37
FR	54	44	42
HR	77	62	31
ИТ	74	43	30
CY	87	56	23
LV	73	55	39
LT	76	45	28
Люксембург	65	43	34
HU	58	54	37
MT	79	94	84
NL	45	48	37
AT	65	52	28
Полша	73	49	35
PT	80	66	32
RO	81	59	41
SI	63	50	36
SK	74	63	33
FI	55	60	41
SE	60	54	41

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

В държавите членки няма големи различия между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове и предградия, както и в селските райони, по отношение на желанието им да участват в по-голяма степен във вземането на решения, засягащи тяхната местна област.

В няколко държави членки обаче респондентите, живеещи в селските райони, са по-склонни от живеещите в градовете да се съгласят, че са запознати с възможностите да влияят върху решенията, засягащи мястото, където живеят. Най-големи разлики се наблюдават в Гърция (87 % спрямо 69 %), България (85 % спрямо 59 %) и Нидерландия (67 % спрямо 48 %).

Освен това в повечето държави членки по-голям дял от респондентите, живеещи в селските райони, в сравнение с тези в градовете, са съгласни, че местните органи включват в достатъчна степен гражданите във вземането на решения, засягащи техния местен район. Разликата между респондентите в селските райони и респондентите, живеещи в градовете, е най-малко 20 процентни пункта в Гърция (74 % в селските райони спрямо 54 % в градовете), Нидерландия (58 % спрямо 37 %) и Португалия (55 % спрямо 32 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Мъжете, живеещи в градовете, са по-склонни от жените, живеещи в градовете, да се съгласят, че са запознати с възможностите за оказване на влияние върху решенията, засягащи мястото, където живеят (56 % спрямо 46 %), и да се съгласят, че местните власти включват в достатъчна степен гражданите във вземането на решения, засягащи мястото, където живеят (41 % спрямо 33 %).

Колкото по-възрастни са респондентите, толкова по-малко вероятно е те да се съгласят, че местните органи включват в

достатъчна степен гражданите в решенията, засягащи мястото, където живеят (30 % от лицата на възраст 55 и повече години посочват това, в сравнение с 37—45 % от жителите на градовете в други възрастови категории).

Респондентите, живеещи в градове, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години, са по-склонни да се съгласят и с трите твърдения. Например 55 % от тези респонденти са съгласни, че са запознати с възможностите за оказване на влияние върху решенията, засягащи мястото, където живеят, в сравнение с 46 % от жителите на градовете с по-ниско равнище на образование.

Акциите, които са съгласни с трите твърдения за участие в процеса на вземане на решения на местно равнище, също се различават по категории професии. Например анкетираните в градове, които не работят (46 %), са по-малко склонни от жителите на други категории професии (54—56 %) да се съгласят, че са запознати с възможностите за оказване на влияние върху решенията, засягащи мястото, където живеят.

Съществува силна взаимовръзка между възприятието на жителите на градовете за ЕС и тяхното съгласие, че местните власти включват в достатъчна степен гражданите в решенията, засягащи мястото, където живеят. Близко половината от респондентите, живеещи в градове с положителен имидж на ЕС (48 %), са съгласни с това твърдение, за разлика от 21 % от тези с отрицателен имидж. Подобна връзка може да се отбележи и с твърдението, че респондентите са наясно с възможностите за оказване на влияние върху решенията, засягащи мястото, където живеят.

5.2. Начини за участие в процеса на вземане на решения на местно равнище

Респондентите бяха попитани в кои форми на вземане на решения на местно равнище са участвали през последните пет години, за да подобрят мястото, където живеят. Те могат да изберат няколко отговора от списък с десет форми на вземане на решения.

Перспективата на ЕС

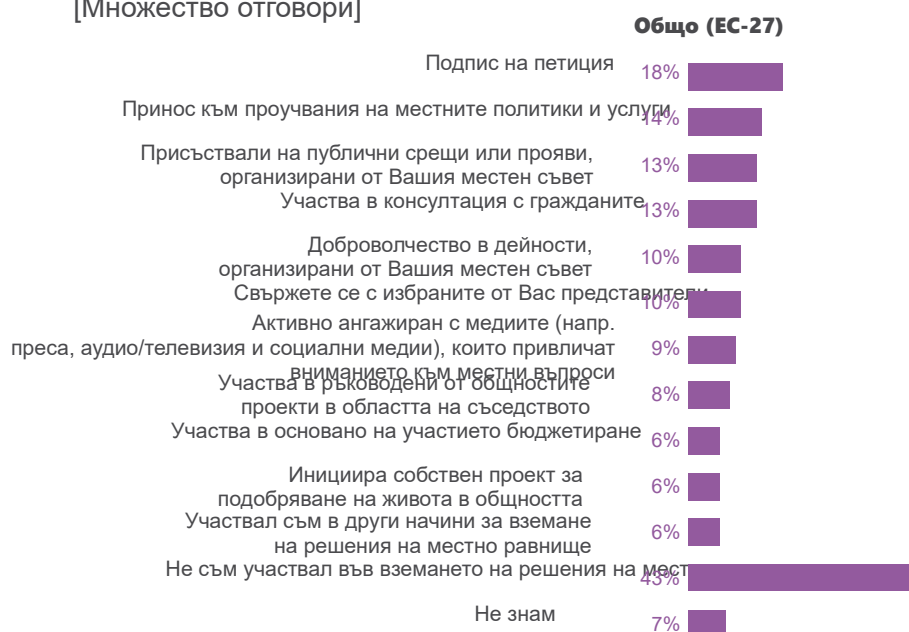
Формата на вземане на решения на местно равнище, посочена най-често от респондентите в целия ЕС, е подписала петиция (18 %). Това е последвано от принос към проучвания на местните политики и услуги (14 %), участие в публични срещи или прояви, организирани от местния съвет (13 %), и участие в консултация с гражданите (13 %).

По-малко респонденти избират отговорите: доброволно са участвали в дейности, организирани от местния съвет (10 %), свързали са се с избраните от тях представители (10 %), ангажирали са се активно с медиите (напр. преса, аудио/телевизия и социални медии), като са

обърнали внимание на местни въпроси (9 %), включили са се в ръководени от общностите проекти в областта на съседството (8 %), участвали са в основано на участието бюджетиране (6 %) или са инициирали проект за подобряване на живота в общността (6 %).

Голям дял от респондентите в целия ЕС (43 %) съобщават, че не са участвали във вземането на решения на местно равнище през последните пет години.

Когато става въпрос за подобряване на мястото, където живеете, в кой от следните начини за вземане на решения на местно ниво сте участвали през последните 5 години? Изберете всички приложими.
[Множество отговори]

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Около един на всеки пет (21 %) респонденти в градовете е подписал петиция. По-малки

инициирал свой собствен проект за подобряване на живота в общността (6 %).

Около четирима от всеки десет респонденти,

B10 Когато става въпрос за подобряване на мястото, където живеете, в кой от следните начини за вземане на решения на местно равнище сте участвали през последните 5 години? Изберете всички приложими.

[Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

(%) Основа: n=11 998 — **Респонденти, живеещи в градове**

дялове — въпреки че всеки от тях все още надхвърля 10 % — допринесоха за проучвания на местните политики и услуги (15 %), участваха в консултация с гражданите (13 %) или присъстваха на публични срещи или прояви, организирани от местния съвет (12 %).

Други форми на участие в процеса на вземане на решения на местно равнище са изброени от не повече от един на всеки десет жители на града: доброволец в дейности, организирани от местния съвет (10 %), ангажиран активно с медиите (напр. преса, аудио/телевизия и социални медии), привличащ вниманието към местни въпроси (10 %), участвал в ръководени от общностите проекти в областта на съседството (9 %), свързал се с избраните от него представители (8 %), участвал в основано на участието бюджетиране (7 %) и

живеещи в градове (42 %), посочват, че не са участвали във вземането на решения на местно равнище през последните пет години.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Градове и предградия и селски райони

Респондентите в селските райони са малко по-склонни да докладват, че са присъствали на публично заседание или събитие, организирано от техния местен съвет (16 % спрямо 12 %—13 % в градовете и предградията), или че са се свързали с избраните от тях представители (12 % спрямо 8 %—10 %). Въпреки това няма разлика между градовете и селските райони по отношение на дела на респондентите, които отговарят, че не са участвали в никаква форма на вземане на решения на местно равнище през последните пет години (41 %—42 %); тази цифра обаче е малко по-висока в градовете и предградията (46 %).

B10 Когато става въпрос за подобряване на мястото, където живеете, в кой от следните начини за вземане на решения на местно равнище сте участвали през последните 5 години? Изберете всички приложими.
[Множество отговори]

(%) Основа: n=11 998 – Респонденти, живеещи в градове / n=11 882 – Градове и предградия / n=7 975 – Селски райони

Резултати по държави, насочени към градовете

В Дания (53 %) и Нидерландия (50 %) най-малко половината от респондентите в градовете посочват, че не са участвали във вземането на решения на местно равнище през последните пет години. За сравнение, не повече от една четвърт от жителите на града съобщават за това в Малта (12%), България и Гърция (и двете по 26%).

В 17 държави членки най-изброената форма на участие в процеса на вземане на решения на местно равнище сред жителите на градовете е подписала петиция. Като цяло делът на респондентите в градовете, които споменават това, варира от по-малко от един на всеки шест в Малта (12 %), Дания и Гърция (по 14 %), Кипър и Германия (по 16 %) и Латвия (17 %) до приблизително една трета в Словакия (32 %) и Хърватия (35 %).

В шест държави членки участието в проучвания на местните политики и услуги е най-често споменаваната форма на вземане на решения на местно равнище, в която респондентите, живеещи в градове, са участвали през последните пет години. Делът на респондентите, които дават този отговор, е най-висок в Румъния (по 31%) и Хърватия (30%). Австрия, Германия и Нидерландия (всички с по 9 %) имат най-нисък дял на респондентите, които дават този отговор.

Участието в консултация с гражданите се споменава от около трима от всеки десет респонденти, живеещи в градове в България (31 %) и Австрия (30 %). В тези две държави членки участието в процеса на вземане на решения на местно равнище е на първо място. Делът на респондентите в градовете, избрали този отговор, е най-нисък в Швеция (4 %), Чехия, Дания и Финландия (6 %).

Активното ангажиране с медиите (напр. преса, аудио/телевизия и социални медии), които привличат вниманието към местни въпроси, се нарежда на първо място в Малта (36 %) и Гърция (26 %). Много малко респонденти обаче избират този отговор в

Нидерландия (4 %), Чехия, Франция и Люксембург (5 %).

Във всички държави не повече от една четвърт от респондентите в градовете споменават другите форми на участие в процеса на вземане на решения на местно равнище:

- Посещавани публични срещи или прояви, организирани от местния съвет: от 8 % във Финландия до 24 % в Гърция
- Доброволец в дейности, организирани от местния съвет: от 5 % в Литва до 23 % в Малта
- Включил се е в ръководени от общностите проекти в областта на съседството: от 5 % в Естония и Люксембург до 19 % в Гърция
- Свързали са се с избраните от тях представители: от 4 % в Дания и Латвия до 24 % в Малта
- Взе участие в основано на участието бюджетиране: от 1 % в Кипър и Люксембург до 25 % в Полша
- Инициира собствен проект за подобряване на живота в общността: от 2 % в Кипър, Унгария и Люксембург до 21 % в Малта.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

В10 Когато става въпрос за подобряване на мястото, където живеете, по кой от следните начини на вземане на решения на местно равнище сте участвали през последните 5 години? Изберете всички приложими. [Множество отговори]

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

	Подпис на петиция	Принос към проучвания на местните политики и услуги	Участва в консултация с граждани	Присъствали на публични срещи или прояви, организирани от Вашия местен съвет	Доброволчество в дейности, организирани от Вашия местен съвет	Активно ангажиране с медиите (напр. преса, аудио/телевизия и социални медии), които привличат вниманието	Участва в ръководени от общностите проекти в областта на съседството	Свържете се с избраните от Вас представители	Участва в основано на участието бюджетирание	Инициация на проект за подобряване на живота в общността	Участвал съм в други начини за местно вземане на решения	Не съм участвал във вземането на местно равнище
ЕС-27	21	15	13	12	10	10	9	8	7	6	5	42
BE	21	13	12	12	10	7	9	8	4	7	5	41
BG	27	16	31	18	19	15	16	16	8	9	10	25
CZ	22	15	6	11	8	5	8	7	8	3	4	43
DK	14	15	6	10	8	8	9	4	3	5	4	53
Германия	16	9	14	11	11	13	7	9	8	9	5	42
EE	26	19	7	12	8	7	5	10	8	4	6	39
Ирландия	29	24	10	19	14	13	15	23	7	7	9	29
EL	14	19	11	24	17	26	19	14	11	10	6	25
ES	20	17	14	12	11	11	10	7	7	6	4	42
FR	20	13	16	10	7	5	8	7	5	4	5	46
HR	35	30	11	15	12	8	8	15	2	4	8	35
ИТ	20	17	11	12	7	10	9	6	2	6	3	47
CY	16	28	8	14	10	7	7	19	1	2	6	45
LV	17	22	11	12	9	15	12	4	4	6	7	37
LT	25	27	7	9	5	7	11	7	3	4	8	34
Люксембург	28	23	13	11	9	5	5	9	1	2	7	36
HU	27	14	8	11	7	6	6	13	4	2	5	45
MT	12	20	13	19	23	36	18	24	17	21	0	12
NL	20	9	7	11	6	4	9	6	3	4	5	50
AT	21	9	30	11	7	7	9	10	4	4	5	36
Полша	26	23	17	14	10	11	8	8	25	8	4	30
PT	27	22	10	10	12	7	11	11	9	5	6	38
RO	27	31	13	11	14	13	12	11	3	8	6	34
SI	25	23	13	12	12	11	10	10	8	8	6	32
SK	32	20	7	17	11	7	8	13	5	4	7	35
FI	21	22	6	8	8	13	9	11	7	8	4	38
SE	18	13	4	14	7	15	6	7	7	7	6	47

Отговорът „Не знам“ не е показан.

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

В няколко държави респондентите, живеещи в градове, са по-склонни от тези, живеещи в градове или предградия или в селски райони, да отговорят, че са подписали петиция през последните пет години. Разликата между респондентите в градовете и тези в градовете и предградията и селските райони е най-голяма в следните държави: България (28 % спрямо 12 %—13 %), Унгария (27 % спрямо 16 %—20 %), Естония (26 % спрямо 17 %—18 %), Литва (25 % спрямо 16 %—18 %), Белгия (21 % спрямо 10 %—14 %) и Германия (16 % спрямо 10 %—11 %).

Обратно, респондентите, живеещи в селски райони, като цяло са по-склонни от респондентите в по-малките градове и предградията и в градовете да посочат, че са присъствали на публични срещи или събития, организирани от техния местен съвет. Тази тенденция е най-силно изразена в Чехия (26 % спрямо 11 %—16 %), Унгария (24 % спрямо 11 %—14 %), Португалия (20 % спрямо 10 %—11 %), Румъния (19 % спрямо 11 %—12 %) и Словения (19 % спрямо 12 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Жените, живеещи в градовете (45 %), са по-склонни от мъжете, живеещи в градовете (38 %), да посочат, че не са участвали във вземането на решения на местно равнище през последните пет години, за да подобрят мястото, където живеят. Подобен модел може да се намери за жителите на градовете на възраст 55 и повече години, които са по-склонни от по-младите си колеги (51 % спрямо 32 %—40 %) да споменат, че не са участвали в процеса на вземане на решения на местно равнище.

Респондентите, живеещи в градове, които са завършили образованието си на възраст между 16 и 19 години, посочват по-често от респондентите с по-ниско и по-високо образование, живеещи в градове, че не са

участвали във вземането на решения на местно равнище през последните пет години (49 % спрямо 39 %—40 %).

Делът на респондентите, живеещи в градове, които посочват, че не са участвали във вземането на решения на местно равнище, е по-висок сред жителите на градовете, които не работят (51 %), в сравнение със самостоятелно заетите респонденти (30 %), работниците, полагащи физически труд (31 %), и служителите (38 %), живеещи в градовете.

Вероятността жителите на градовете да участват в процеса на вземане на решения на местно равнище е свързана с имиджа им за ЕС, като респондентите, които имат отрицателен имидж за ЕС (48 %), е по-вероятно от тези с положителен имидж (37 %) да посочат, че не са участвали в процеса на вземане на решения на местно равнище.

6. Подкрепа за пригодността за живот на градовете

6.1. Последни промени в условията на живот

Перспективата на ЕС

Средно в целия ЕС 35 % от гражданите смятат, че условията на живот на мястото, където живеят, са се подобрили „силно“ или „леко“ през последните пет години.³ За разлика от тях 27 % смятат, че жизнеността се е влошила „силно“ или „леко“. Останалите 37% не са забелязали промяна в условията на живот там, където живеят през последните пет години.

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Повече от една трета от гражданите, живеещи в градовете (36 %), отговарят, че жизнеността в техния град се е подобрила (12 % „значително подобрена“ и 24 % „леко подобрена“). Една трета от респондентите (33 %) не са забелязали промяна, докато трима от всеки десет (30 %) съобщават за влошаване на условията на живот в техния

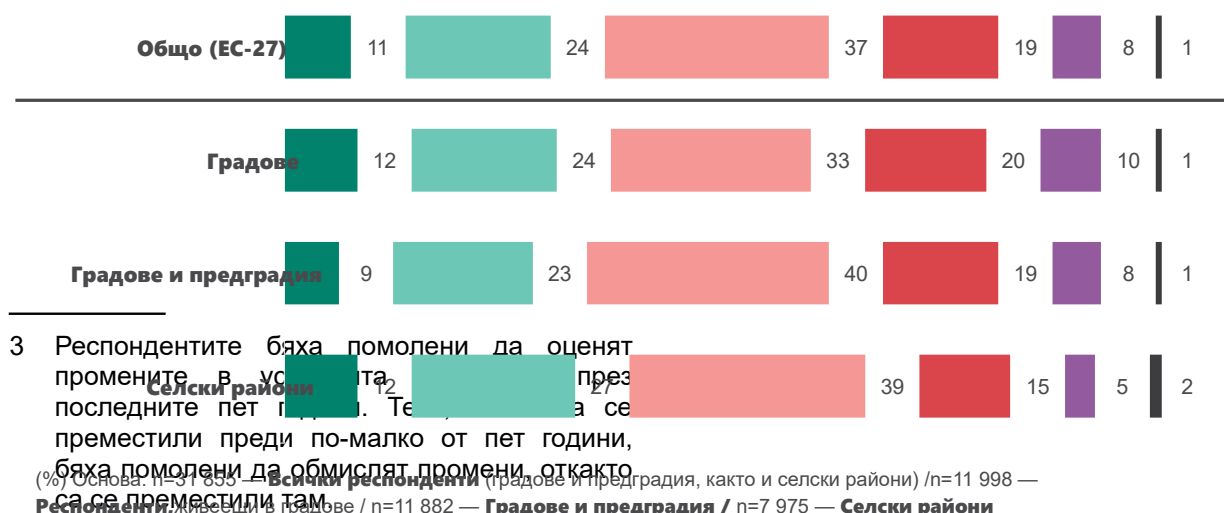
град (10 % „силно влошено“ и 20 % „донякъде влошено“).

Градове и предградия и селски райони

Възприятието за пригодност за живот е малко по-малко положително в по-малките градове и предградията, където при по-малък дял се наблюдава подобрене в пригодността за живот (32 % спрямо 36 % в градовете). Респондентите в селските райони като цяло са най-положителни, като около два пъти повече съобщават, че условията на живот там, където живеят, са се подобрили, а не са се влошили (39 % спрямо 20 %).

B1 На мястото, където живеете, как бихте казали, че жизнеността се е променила в сравнение с преди пет години (откакто се преместихте там)?

■ Силно подобрени ■ Леко подобрен ■ Запазих си същото ■ Леко влошени ■ Силно влошено състояние ■ Не знам

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Различията между държавите са съсредоточени върху градовете

Мнозинството от жителите на градовете в Румъния (64 %), Литва (63 %), Гърция (59 %), България (56 %) и Полша (53 %) съобщават, че условията на живот в техния град са се подобрили „силно“ или „леко“ през последните пет години; Малта се откроява, като 94 % от респондентите съобщават за подобрене.⁴

От друга страна, в шест държави не повече от една четвърт от респондентите считат, че условията на живот в техния град са се подобрили; това се отнася за Италия (20 %), Белгия (23 %), Германия (24 %), Австрия и Дания (по 24 %) и Нидерландия (25 %).

Делът на жителите на градовете, при които се наблюдава влошаване на условията на живот в техния град през последните пет години, е най-висок в Италия (49 % „силно“ или „леко“ се е влошил). Други държави, в които най-малко четирима от всеки десет жители на града съобщават за влошаване, са Австрия (43 %) и Унгария (40 %).

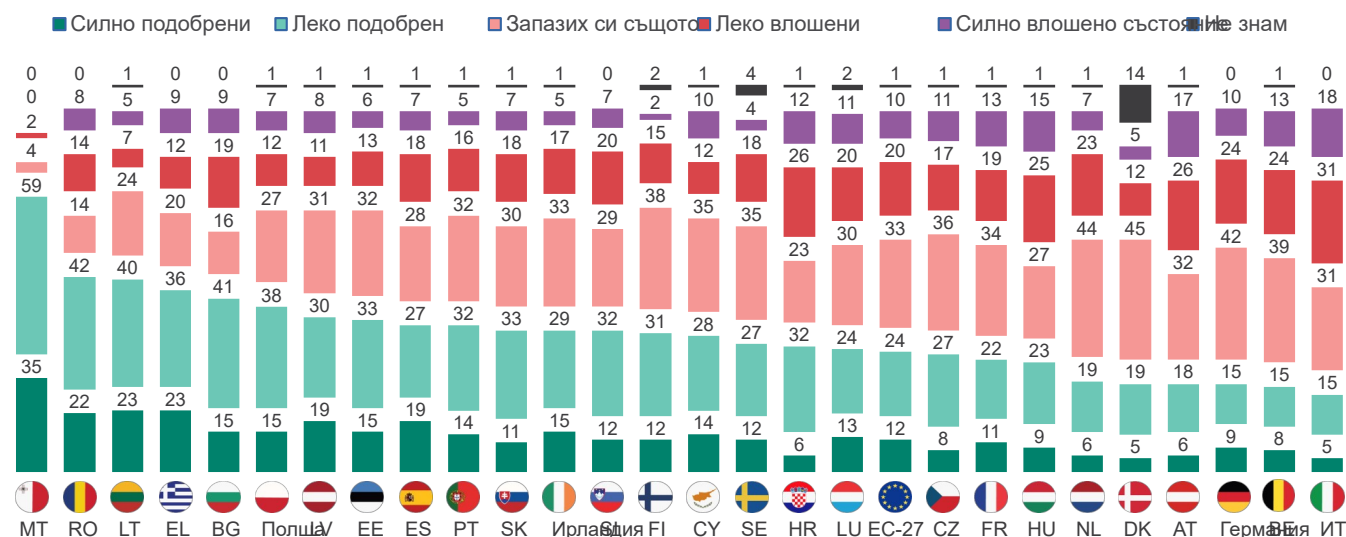
Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

В някои държави членки се наблюдават значителни различия във възприятията между респондентите, живеещи в градовете, и тези, живеещи в по-малките градове и предградията. Това несъответствие е най-силно изразено в България, където 73 % от респондентите от градовете и предградията смятат, че условията на живот са се подобрили през последните пет години в сравнение с 56 % от жителите на градовете, и в Гърция, където 74 % от живеещите в градовете и предградията споделят това мнение, за разлика от 59 % от респондентите в градовете. В Швеция обаче жителите на градовете (39 %) са по-склонни от респондентите, живеещи в градове и предградия (23 %), да посочат, че условията на живот на мястото, където живеят, са се подобрили.

В няколко държави членки усещането, че условията на живот са се подобрили, е по-разпространено сред живеещите в селските райони в сравнение с живеещите в

B1 На мястото, където живеете, как бихте казали, че жизнеността се е променила в сравнение с преди пет години (откакто се преместихте там)?

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

⁴ Следва да се внимава при тълкуването на тази цифра поради по-малкия размер на извадката в Малта.

градовете. Най-големи разлики се наблюдават в Нидерландия (40 % в селските

райони спрямо 25 % в градовете) и Белгия (43 % спрямо 23 %), Гърция (76 % спрямо 59 %) и България (78 % спрямо 56 %). Обратната тенденция се наблюдава в Ирландия (44 % в градовете спрямо 31 % в селските райони) и Финландия (43 % спрямо 31 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Мъжете, живеещи в градовете (39 %), са по-склонни от жените, живеещи в градовете (33 %), да отговорят, че условията на живот на мястото, където живеят, са се подобрили през последните пет години.

Значителна разлика може да се отбележи и между възрастовите категории, като жителите на градовете на възраст под 40 години е по-вероятно да са забелязали подобрене в условията на живот в сравнение с по-възрастните си колеги (42 % —46 % спрямо 29 %—33 %).

Равнището на образование също е важен фактор за начина, по който респондентите в градовете възприемат пригодността за живот на мястото, където живеят: 38 % от жителите на градовете, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години, са отбелязали подобрене, за разлика от 31 %—32 % от респондентите, които са завършили образованието си на по-ранна възраст.

Служителите и самостоятелно заетите респонденти, живеещи в градовете (по 40 %), са по-склонни от работниците, полагащи физически труд (35 %), и тези, които не работят (28 %), да отговорят, че условията на живот на мястото, където живеят, са се подобрили през последните пет години.

6.2. Осведоменост за подкрепата на ЕС за подобряване на условията на живот в градовете

Перспективата на ЕС

Средно в целия ЕС 46 % от гражданите отговарят утвърдително, когато са запитани дали са запознати с проекти или интервенции на ЕС в подкрепа на пригодността за живот и устойчивото

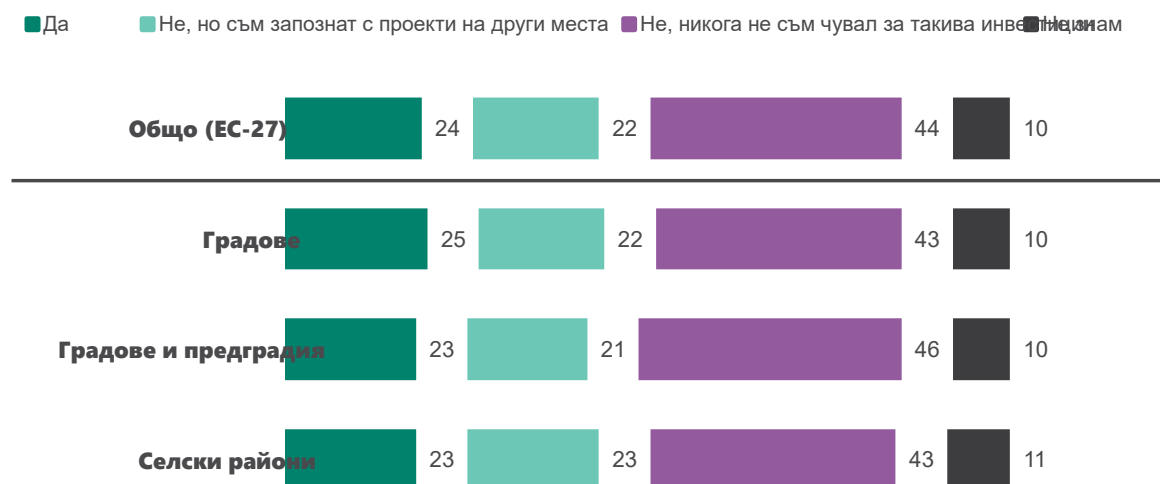
запознат с проекти или интервенции на ЕС в подкрепа на пригодността за живот и устойчивото развитие (от които 25 % са запознати с такива проекти и интервенции в собствения си град и 22 % от проектите и интервенциите на други места, но не и в собствения си град).

Градове и предградия и селски райони

Осведомеността за подкрепата на ЕС за

B12 Европейският съюз инвестира в градове и други градски райони в подкрепа на приятни за живеене и устойчиво развитие.

Чували ли сте за проекти или интервенции на ЕС за подобряване на условията на живот в града, в който живеете, или в градове в близост до вас?

(%) Основа: n=31 855 — **Всички респонденти** (градове и предградия, както и селски райони) / n=11 998 — **Респонденти, живеещи в градове** / n=11 882 — **Градове и предградия** / n=7 975 — **Селски райони**

развитие в градовете или градските райони. По-конкретно 24 % от гражданите са чували за проекти или интервенции на ЕС за подобряване на условията на живот в града, в който живеят, или в градове в близост до тях, а 22 % — за проекти в други градове или градове по-далеч. Повече от четирима от всеки десет граждани (44 %) не са запознати с инвестициите на ЕС в градовете или градските райони.

повишаване на пригодността за живот в градовете е на същото равнище в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони.

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

Почти един на всеки двама респонденти, живеещи в градове (47 %), съобщава, че е

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Различията между държавите са съсредоточени върху градовете

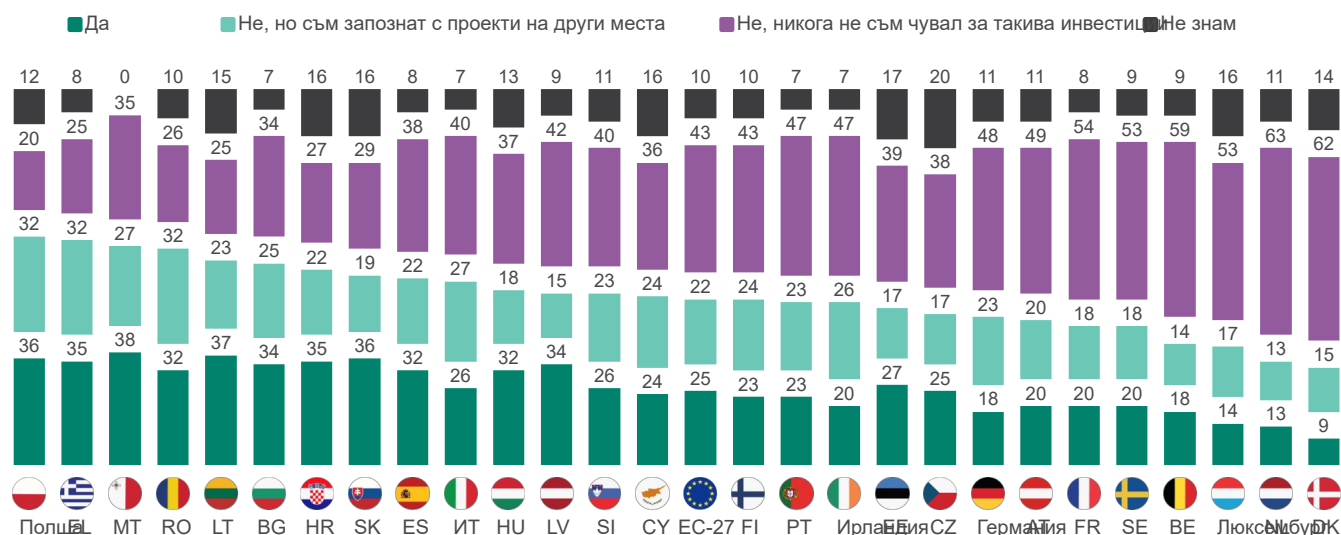
На равнището на отделните държави, като се поставя акцент върху респондентите, живеещи в градове, общото равнище на осведоменост относно проектите и интервенциите на ЕС за повишаване на пригодността за живот в собствения им град или в други градове е най-високо в Полша (68 %) и най-ниско в Дания (24 %).

По-конкретно, между 9 % от жителите на градовете в Дания и 38 % в Малта съобщават, че са чували за проекти или интервенции на ЕС за подобряване на условията на живот в града, в който живеят. Делът на жителите на градовете, които са запознати с този вид проекти или интервенции на други места, но не и в собствения си град, варира от 13 % в Нидерландия до 32 % в Гърция, Полша и Румъния.

B12 Европейският съюз инвестира в градове и други градски райони в подкрепа на приятни за живеене и устойчиво развитие.

Чували ли сте за проекти или интервенции на ЕС за подобряване на условията на живот в града, в който живеете, или в градове в близост до вас?

Мнения на гражданите, живеещи в градовете

(%) Основа: n=11 998 — Респонденти, живеещи в градове

Разлики между респондентите, живеещи в градове, по-малки градове, предградия и селски райони, в различните държави

Средно в целия ЕС осведомеността за проектите или интервенциите на ЕС в подкрепа на пригодността за живот и устойчивото развитие в градовете или градските райони е сходна в градовете, по-малките градове и предградията, както и в селските райони. В някои държави членки обаче съществуват значителни различия в осведомеността по отношение на равнището на урбанизация.

В няколко държави членки осведомеността за проектите и интервенциите на ЕС за повишаване на пригодността за живот в градовете или градските райони е по-висока в селските райони, отколкото в градовете. Тази разлика в осведомеността е по-голяма от десет процентни пункта в Гърция (81 % в селските райони спрямо 67 % в градовете), България (75 % спрямо 59 %), Португалия (58 % спрямо 46 %), Белгия (44 % спрямо 32 %) и Нидерландия (43 % спрямо 26 %).

Обратната тенденция се наблюдава в Германия и Франция, където респондентите, живеещи в градовете, са по-склонни от тези, живеещи в селските райони, да съобщят, че са запознати с този вид инвестиции на ЕС (Германия: 42 % в градовете спрямо 30 % в селските райони; Франция: 38 % срещу 28 %).

Социално-демографски различия, насочени към гражданите, живеещи в градовете

Мъжете, живеещи в градовете (53 %), са по-склонни от жените, живеещи в градовете (42 %), да са запознати с проекти или интервенции на ЕС за повишаване на пригодността за живот в собствения си град или в други градове. Осведомеността е също така по-висока сред жителите на градовете на възраст под 40 години (54—57 %) в сравнение с по-възрастните от тях (40—44 %).

Работниците, упражняващи физически труд (41 %), които живеят в градове, показват по-ниско равнище на осведоменост за

проектите или интервенциите на ЕС за повишаване на пригодността за живот в собствения си град или в други градове, отколкото тези в други категории професии (49—56 %).

Респондентите в градовете, които имат доверие в своите местни власти, са по-склонни от тези, които нямат доверие, да са запознати с този вид инвестиции на ЕС (53 % спрямо 44 %). По подобен начин осведомеността е по-висока сред жителите на градовете, които имат положителен образ на ЕС, отколкото сред тези, които имат отрицателен образ (60 % спрямо 33 %).

Технически спецификации

Между 26 март и 8 април 2025 г. Ipsos European Public Affairs проведе експресно проучване на Евробарометър No 561 относно „Публично становище относно предизвикателствата пред градовете и инвестициите в градовете“ по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“. Това е проучване сред широката общественост, координирано от Генерална дирекция за комуникация, отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“. Експресно проучване на Евробарометър No 561 обхваща населението на гражданите на ЕС, пребиваващите в една от 27-те държави — членки на ЕС, и лицата на възраст 15 и повече години. Една и съща във всяка държава беше разделена на три групи въз основа на степента на урбанизация⁵. Степента на урбанизация (DEGURBA) е класификация, която показва характера на даден район. Той класифицира територията на дадена държава в градския и селския континуум. DEGURBA съчетава размера на населението и праговете за гъстота на населението, за да създаде три отделни класа:

- градове
- градове и предградия
- селски райони⁶

Всички интервюта бяха проведени чрез компютърно подпомогнато уеб интервю (CAWI), използвайки онлайн панелите на Ipsos и тяхната партньорска мрежа. Респондентите бяха избрани от панели за онлайн достъп, групи от предварително наети лица, които са се съгласили да участват в научни изследвания. Квотата за вземане на проби беше определена въз основа на възрастта (15—24 години, 25—34 години, 35—44 години, 45—54 години, 55—64 години и 65+ години), пола и DEGURBA.

Марж на грешката

Резултатите от изследването подлежат на допустими отклонения при вземане на проби. „Маржът на грешката“ определя количествено несигурността по отношение на (или доверието в) резултата от проучването. Като общо правило, колкото повече интервюта са проведени (размер на извадката), толкова по-малка е допустимата грешка. При извадка от 500 ще се получи допустима грешка от не повече от 4,4 процентни пункта, а при извадка от 1000 ще се получи допустима грешка от не повече от 3,1 процентни пункта.

Статистически допустими отклонения, дължащи се на допустими отклонения при вземането на проби

(при 95 % доверителна вероятност)

различните размери на извадките са в редове

различните наблюдавани резултати са в колони

		5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
5	n=50	± 6,0	± 8,3	± 12,0	± 13,9	± 12,0	± 8,3	± 6,0
	n = 100	± 4,3	± 5,9	± 8,5	± 9,8	± 8,5	± 5,9	± 4,3
6	n = 200	± 3,0	± 4,2	± 6,0	± 6,9	± 6,0	± 4,2	± 3,0
h	n=500	± 1,9	± 2,6	± 3,8	± 4,4	± 3,8	± 2,6	± 1,9
	n=1000	± 1,4	± 1,9	± 2,7	± 3,1	± 2,7	± 1,9	± 1,4
	n=1500	± 1,1	± 1,5	± 2,2	± 2,5	± 2,2	± 1,5	± 1,1
	n=2000	± 1,0	± 1,3	± 1,9	± 2,2	± 1,9	± 1,3	± 1,0

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

	Дати на работа на терен	Градове	Брой интервюта	
			Градове и предградия	Селски райони
ЕС-27	26.3-8.4.2025	11998	11882	7975
BE	26.3-3.4.2025	453	453	340
BG	26.3-3.4.2025	463	461	384
CZ	26.3-3.4.2025	443	456	319
DK	26.3-2.4.2025	451	458	297
Германия	26.3-2.4.2025	513	520	401
EE	26.3-4.4.2025	456	444	304
Ирландия	26.3-8.4.2025	478	412	324
EL	26.3-7.4.2025	486	443	321
ES	26.3-3.4.2025	528	511	422
FR	26.3-1.4.2025	508	513	425
HR	26.3-4.4.2025	469	448	286
ИТ	26.3-3.4.2025	522	537	390
CY	26.3-8.4.2025	279	224	-
LV	26.3-5.4.2025	448	447	305
LT	26.3-4.4.2025	470	445	310
Люксембург	26.3-8.4.2025	258	255	-
HU	26.3-2.4.2025	460	436	310
MT	26.3-2.4.2025	292	263	-
NL	26.3-5.4.2025	464	462	309
AT	26.3-3.4.2025	457	457	312
Полша	26.3-3.4.2025	448	462	306
PT	26.3-3.4.2025	455	459	349
RO	26.3-3.4.2025	459	463	289
SI	26.3-3.4.2025	417	473	324
SK	26.3-2.4.2025	451	460	306
FI	26.3-4.4.2025	427	462	319
SE	26.3-3.4.2025	443	458	323

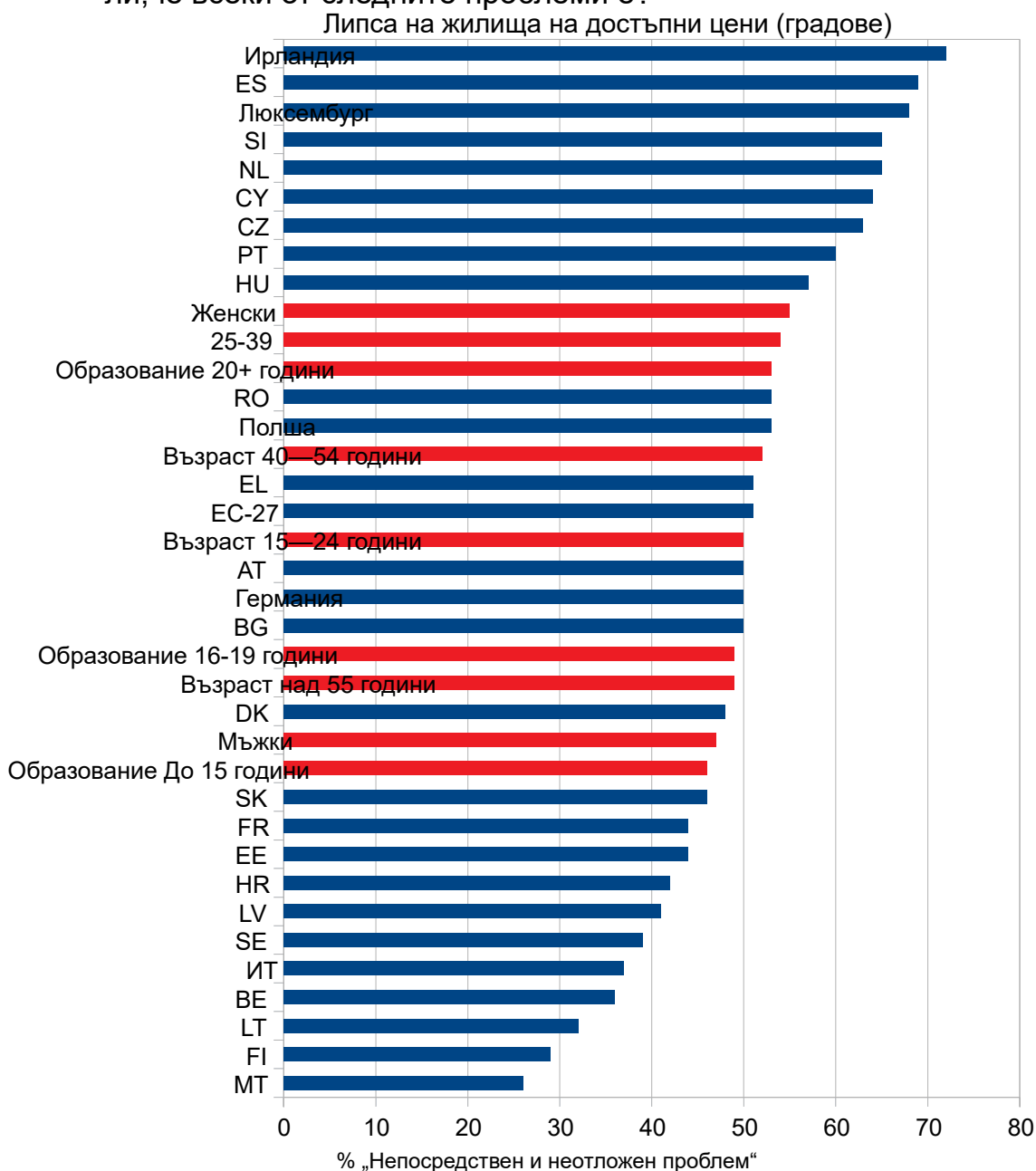
Коментари

(Пиер Диумегард)

Както обикновено (дори повече от обикновено), разликите между държавите са по-големи, отколкото между социалните групи.

Първият въпрос (B2) беше „къде живеете, какви са непосредствените и неотложни проблеми?“, а най-честият отговор за жителите на градовете беше „липсата на жилища на достъпни цени“.

B2 На мястото, където живеете, каква част от проблема, ако изобщо, смятате ли, че всеки от следните проблеми е?

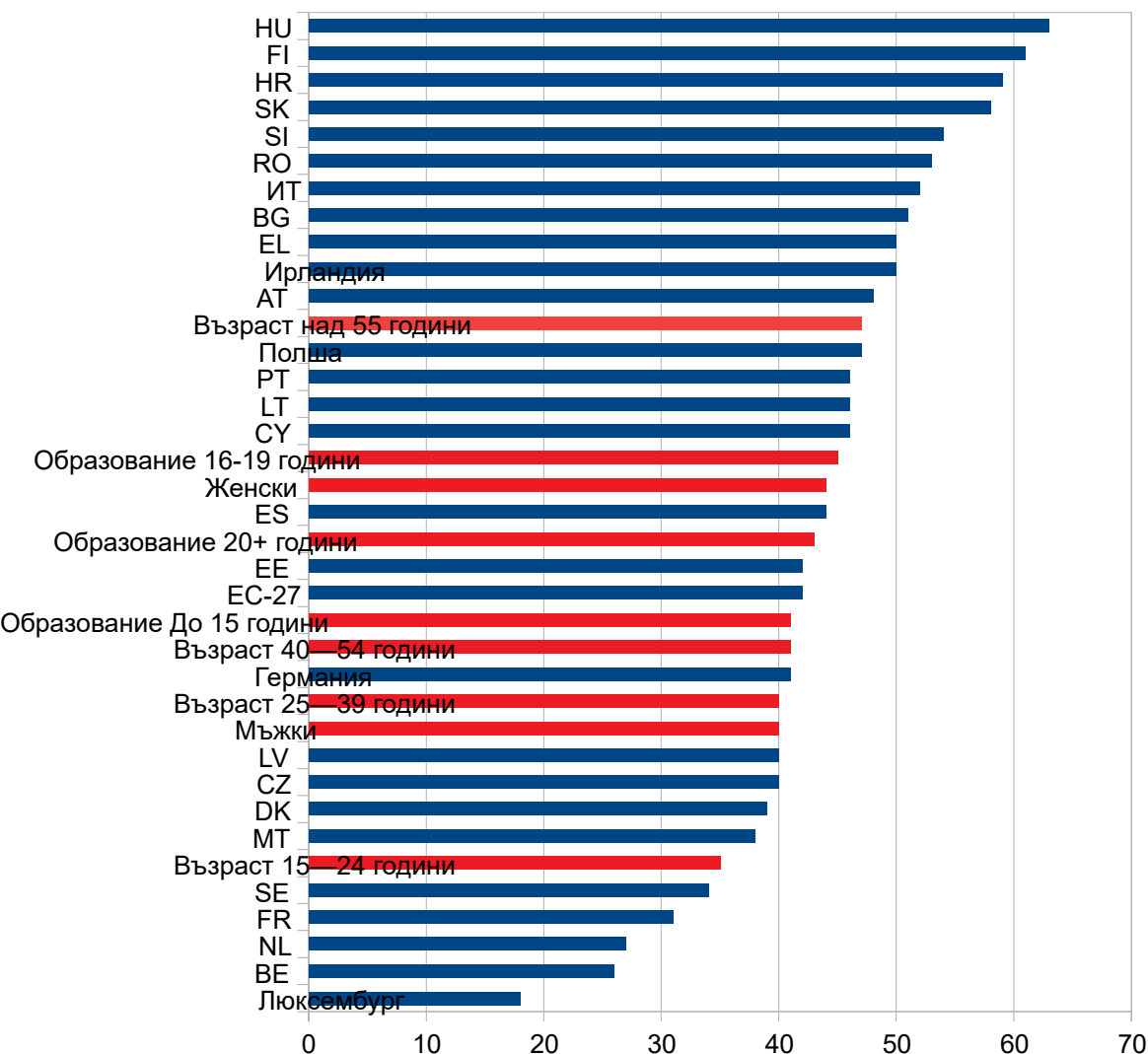
Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

В някои държави липсата на жилища на достъпни цени се усеща силно (Ирландия, Испания, Люксембург), докато в други (Малта, Финландия, Литва) се усеща по-слабо. За разлика от тях социалните групи (по пол, възраст или ниво на образование) се различават много по-малко по отношение на възприятието си за липсата на жилища на достъпни цени.

По същия начин, когато бяха запитани за необходимостта от подобрене, с най-много три възможности за избор от списък, отговорите на различните държави варираха значително. Пример за това е въпрос 3 („Въпрос 3: На мястото, където живеете, кой от следните аспекти според Вас се нуждае най-много от подобрене? Моля, изберете до три аспекта.“

В3 ... кой от следните аспекти смятате, че се нуждае най-много от подобрене?

Качество на обществените услуги (напр. здравеопазване, грижи за деца, образование и грижи за възрастни хора)

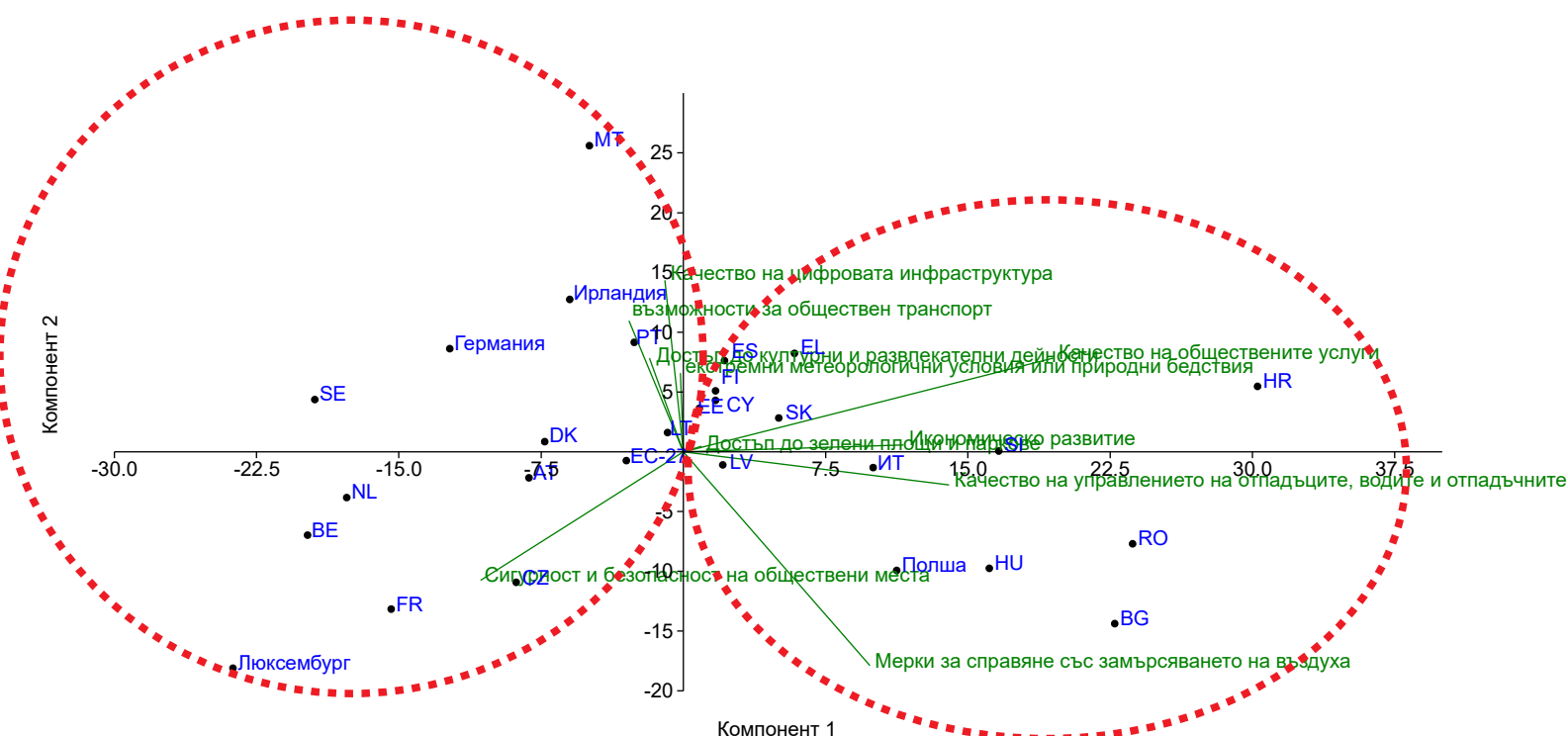

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Приоритетите за подобряване на живота на хората се различават в отделните държави.

Като отговаряме на въпрос 3 „Кои са областите, които най-много се нуждаят от подобрене?“, можем да извършим анализ на основните компоненти на отговорите от различните държави.

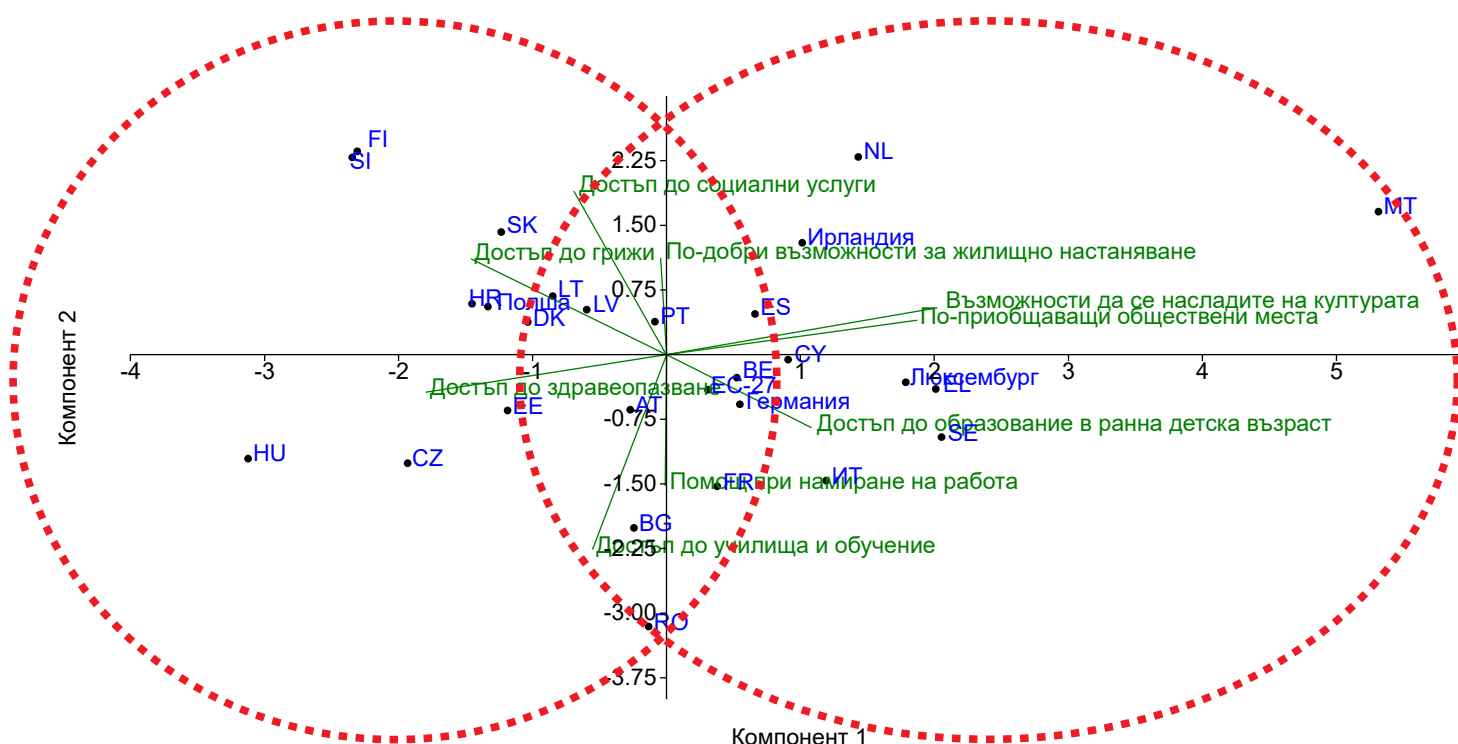
Грубо казано, могат да бъдат идентифицирани две групи държави. От дясната страна на диаграмата „Източните страни“ (въпреки че Италия е в тази група) искат предимно мерки за своята физическа среда: контрол на замърсяването на въздуха, управление на водите и отпадъците. Вляво от диаграмата „Западните страни“ (въпреки че Чешката република е в тази група) са по-заинтересовани от безопасността в своята човешка среда: безопасност и сигурност на обществени места (предимно френски граждани и жители на Бенелюкс) и обществен транспорт.

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Във въпрос 6 също така се предлага избор (максимум 3) по отношение на инвестициите, които трябва да бъдат направени („За да се засили социалното приобщаване на мястото, където живеете, кои области на инвестиции според Вас следва да бъдат приоритизирани? Моля, изберете до три области“).

Тук също желанията на жителите се различават значително в отделните страни. Вдясно западните страни искат по-приобщаващи обществени пространства и културни и обществени дейности. Отляво източноевропейските страни искат достъп до здравеопазване и социални услуги.

За следващите общински или регионални избори кандидатите ще обявят, че искат да направят бъдещите си избиратели щастливи. Но колко от тях всъщност ще са прочели този доклад на Евробарометър, който би могъл да им каже какво искат техните съграждани?

Въпросник

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

Q1 [IF DX1=1 или 2] На мястото, където живеете, как бихте казали, че жизнеността се е променила, откакто сте се преместили там?

[IF DX1>2] На мястото, където живеете, как бихте казали, че жизнеността се е променила в сравнение с преди пет години?

(ЕДИН ОТГОВОР)

Силно подобрени 1

Леко подобрен 2

Останете същите 3

Леко влошени 4

Силно влошени 5

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B2 На мястото, където живеете, каква част от проблема, ако изобщо, смятате ли, че всеки от следните проблеми е?

(ИЗЯВЛЕНИЯ ЗА РАНДОМИЗАЦИЯТА 1—8)

(ИЗЯВЛЕНИЯ)

Q2_1 Безработица или липса на възможности за работа 1

Q2_2 Местни удобства (магазини, ресторанти и др.), които напускат центъра [INFO BUTTON: „Центърът“ се отнася до центъра на мястото, където живеете. Ако живеете в селски район, това се отнася до най-близкото населено място с търговски обекти.] 2

Q2_3 Слабо повторно използване на незаети или изоставени сгради 3

Q2_4 Липса на жилища на достъпни цени 4

Q2_5 Гентрификация или туризъм в центъра [INFO BUTTON: „Центърът“ се отнася до центъра на мястото, където живеете. Ако живеете в селски район, това се отнася до най-близкото населено място с търговски обекти.] 5

Q2_6 Недостатъчни възможности за интеграция на мигрантите и бежанците 6

Q2_7 Бедност или бездомност 7

B2_8 Липса на качествени обществени услуги (например здравеопазване, грижи за децата, образование и грижи за възрастните хора) 8

(скала за отговор)

Непосредствен и спешен проблем 1

Проблем, който трябва да бъде решен в бъдеще 2

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Не е голям проблем 3

Не знам 998

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

V3 На мястото, където живеете, кой от следните аспекти смятате, че се нуждае най-много от подобрене? Моля, изберете до три аспекта.

(до три разрешени отговора) (ТОЧКИ 1—10 ОТ РАНДОМИЗАЦИЯТА) (КОД 11 И КОД 998 СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ)

Икономическо развитие и бизнес възможности 1

Качество на цифровата инфраструктура (напр. широколентово покритие и достъп до интернет) 2

Наличие на финансово достъпни и добре свързани възможности за обществен транспорт 3

Достъп до културни и развлекателни дейности 4

Сигурност и безопасност на обществени места 5

Достъп до зелени площи и паркове 6

Мерки за справяне с екстремни метеорологични условия или природни бедствия 7

Мерки за справяне със замърсяването на въздуха 8

Качество на управлението на отпадъците, водите и отпадъчните води 9

Качество на обществените услуги (напр. здравеопазване, грижи за деца, образование и грижи за възрастни хора) 10

Нито един от тези 11

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

V4 За да укрепите местната икономика и пазара на труда на мястото, където живеете, колко важни според Вас са следните действия?

(ИЗЯВЛЕНИЯ ЗА РАНДОМИЗАЦИЯ 1—4)

(ИЗЯВЛЕНИЯ)

Q4_1 Подкрепа за местните малки и средни предприятия 1

Q4_2 Развитие на предприемаческите умения на младите хора 2

V4_3 Преквалификация и повишаване на квалификацията на работниците 3

Q4_4 Подобряване на цифровите услуги и инфраструктура за гражданите и предприятията (напр. широколентов достъп до интернет, Wi-Fi, цифрови услуги) 4

(скала за отговор)

Много важно 1

Сравнително важни 2

Не е много важно 3

Изобщо не е важно 4

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B5 За да се подобри достъпността на жилищата, до каква степен смятате, че мястото, където живеете, би имало полза от следните действия?

(ИЗЯВЛЕНИЯ ЗА РАНДОМИЗАЦИЯТА 1—5)

(ИЗЯВЛЕНИЯ)

Q5_1 Изграждане на повече нови жилища на достъпни цени (напр. чрез предоставяне на стимули) 1

Q5_2 Обновяване на съществуващи жилища с цел намаляване на сметките за енергия 2

Q5_3 Наблюдение на цените на наемите и предоставяне на програми за подпомагане на наемите (напр. тавани на наемите, ваучери за наеми) 3

Q5_4 Предоставяне на финансова подкрепа или данъчни стимули на купувачите на жилища за първи път и уязвимите групи 4

Q5_5 Контролиране на спекулациите с имоти (напр. чрез облагане на свободни имоти, регулиране на краткосрочното отдаване под наем или чрез ограничаване на броя на туристите) 5

(скала за отговор)

Спечелете много 1

Възползвайте се до известна степен 2

Не се възползва от всички 3

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B6 За да се засили социалното приобщаване на мястото, където живеете, кои области на инвестиции според Вас следва да бъдат приоритетни? Моля, изберете до три области

(до три разрешени отговора) (RANDOMISE ТОЧКИ 1—9) (код 10 и код 998)

СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ)

Достъп до здравеопазване 1

Достъп до образование и грижи в ранна детска възраст (от раждането до задължителната начална училищна възраст) 2

Достъп до училища и обучение 3

Достъп до грижи за хора, които зависят от други за помощ 4

По-добри възможности за жилищно настаняване за нуждаещите се (напр. домакинства с ниски доходи или уязвими групи) 5

По-приобщаващи обществени места за всички (включително млади хора, възрастни хора, жени, хора с увреждания и ЛГБТИК) 6

Помощ при намиране на работа и достъп до работа 7

Достъп до социални услуги (напр. консултации, подкрепа при кризи) 8

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Възможности да се насладите на културата, да се включите в дейности на общността и да участвате в гражданския живот 9

Нито един от тези 10

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B7 Стандартът на живот на хората, живеещи в градове и села, може да се подобри, когато има сътрудничество между различни околни населени места. Кой от следните форми на сътрудничество между градските и селските райони според Вас биха били най-полезни за хората на мястото, където живеете? Моля, изберете до три форми на сътрудничество.

(до три разрешени отговора) (ТОЧКИ 1-7 ОТ РАНДОМИЗАЦИЯТА) (КОД 8 И КОД 998 СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ)

Подобряване на достъпа до висококачествени хранителни продукти, произведени в близост 1

Справяне с недостига на работна ръка на пазара на труда чрез привличане на повече хора от региона 2

Подобряване на връзките на обществения транспорт между градовете и близките градове и села 3

Обединяване на ресурси за подобряване на опазването на природните пространства и биологичното разнообразие 4

Инвестиране в намаляване на цифровото разделение (напр. чрез създаване на по-добър достъп до онлайн образование, възможности за електронна търговия) 5

Подобряване на координирания и достатъчен достъп до здравни услуги 6

Подобряване на координирания достъп до висококачествени услуги в областта на образованието и обучението 7

Нито един от тези 8

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B8 За да се справят с предизвикателствата на изменението на климата и околната среда на мястото, където живеете, смятате ли, че местните власти предприемат достатъчно действия във всяка от следните области?

(ИЗЯВЛЕНИЯ ЗА РАНДОМИЗАЦИЯ 1—6)

(ИЗЯВЛЕНИЯ)

Q8_1 Енергийна ефективност на сградите 1

Q8_2 Безопасни пътеки за пешеходци и велосипедни алеи 2

Q8_3 Устойчив обществен транспорт като алтернатива за използване на автомобила 3

Q8_4 Замърсяване на въздуха 4

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

B8_5 Заплахи, произтичащи от горещи вълни или наводнения (напр. чрез създаване на богати на сенки улици, места за задържане на вода и др.) 5

Q8_6 Управление на отпадъците, включително съоръжения за рециклиране 6
(скала за отговор)

Предприемане на достатъчно действия 1

Предприемане на действия, но не достатъчно 2

Непредприемане на действия 3

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B9 За да подобрите мобилността на мястото, където живеете, в кои области смятате, че са най-необходими инвестиции? Моля, изберете до три области.

(до три разрешени отговора) (ТОЧКИ 1-7 ОТ РАНДОМИЗАЦИЯТА) (КОД 8 И КОД 998 СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ)

Пешеходни зони 1

Велосипедни алеи 2

Транспортни възможности за пътуване до околните общини 3

Подобрения в управлението на трафика 4

Зарядни станции за електрически автомобили 5

Повишена честота на обществения транспорт (автобус, трамвай, метро) 6

Зони без автомобили 7

Нито един от тези 8

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B10 Когато става въпрос за подобряване на мястото, където живеете, по кой от следните начини на вземане на решения на местно равнище сте участвали през последните 5 години? Изберете всички приложими.

(РАНДОМИЗИРАНИ ТОЧКИ 1—10) (КОД 12 И КОД 998 СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ)

Участва в консултация с гражданите 1

Участвал е във водени от общностите проекти в областта на съседството 2

Присъствали на публични срещи или прояви, организирани от Вашия местен съвет 3

Свържете се с избраните от Вас представители 4

Подписана петиция 5

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

Активно ангажиране с медиите (напр. преса, аудио/телевизия и социални медии), като се обръща внимание на местни въпроси 6

Доброволчество в дейности, организирани от Вашия местен съвет 7

Участва в основано на участието бюджетиране 8

Инициира собствен проект за подобряване на живота в общността 9

Принос към проучвания на местните политики и услуги 10

Участвал съм в други начини за вземане на решения на местно равнище 11

Не съм участвал във вземането на решения на местно ниво 12

Не знам 998

Експресно проучване на Евробарометър No 561 — Обществено мнение относно градските предизвикателства и инвестициите в градовете

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B11 До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно участието във вземането на решения на местно равнище?

(НЕ СА РАНДОМИЗИРАНИ ОТЧЕТИ)

(ИЗЯВЛЕНИЯ)

Q11_1 Наясно съм с възможностите да повлиявам на решенията, засягащи мястото, където живея 1

B11_2 Бих искал да участвам по-активно във вземането на решения, засягащи мястото, където живея 2

B11_3 Местните власти включват в достатъчна степен гражданите във вземането на решения, засягащи мястото, където живея 3

(скала за отговор)

Напълно съм съгласен 1

Донякъде съм съгласен 2

Донякъде несъгласен 3

Напълно несъгласен 4

Не знам 998

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B12 Европейският съюз инвестира в градове и други градски райони в подкрепа на приятни за живеене и устойчиво развитие. Чували ли сте за проекти или интервенции на ЕС за подобряване на условията на живот в града, в който живеете, или в градове в близост до вас?

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Да 1

Не, но съм запознат с проекти на други места 2

Не, никога не съм чувал за такива инвестиции 3

Не знам 998